

LABOR

Posamezne številke: Na-
vadne Din — 50, ob no-
deljah Din 1.—

TABOR — izdaja
nedelje in pr-
da umom nasl-
mesečno
zemstvo 1.35
D 11.—, za
inzerati p

Naroča se pri upravi
LABOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezne številke: Na-
vadne Din — 50, ob no-
deljah Din 1.—

UREDNISTVO se nahaja v Mari-
born, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. ŠHS poštnoštevalni ra-
čun št. 11.737.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopis se ne vrača.

Leto: III.

Maribor, nedelja 28. maja 1922.

Številka: 121.

Simboličen praznik na- rodnega jedinstva.

V Wilhelmshavnu v Nemčiji se je te dni odigral dogodek, ki ga nemški listi beležijo z neko posebno spoštljivo. Dogodek, ki je v nemških očeh simbol vstajanja in prerodenja domovine. Vredja nemških kapitalistov Hugo Stinnes je ustanovil delniško družbo za pomorstvo in prekomorsko trgovino. Ta družba je minule dni krstila svoj prvi parnik. Dali so mu ime »Karel Legien«. Kdo je Karel Legien? Nemško delavstvo ga pozna kot enega svojih najboljših voditeljev. Dolga leta je bil organizator socialno-demokratskih strokovnih zvez v Nemčiji. Z njegovo nedavno smrtjo je nemška socialna demokracija izgubila enega najspretnejših leaderjev.

Hugo Stinnes in Karel Legien, kapitalist in bojevnik delavskega razreda, ali ni to prevelik kontrast? Morda je Stinnes dobro preračunal in pretehtal moralni efekt, ki ga bo imel ta krst na nemško delavstvo. Morda je natančno pretehtal, koliko bo pridobil s takšno taktiko, če pri njih, ki bi morda želeli ime a la »Bismarck«, »Deutschland« in podobno, ne more izgubiti prav ničesar. Toda javnost je v tem videla simbol novega kompromisa med idejo »mednarodnega« razrednega proletarijata in med idejo »silnega« splošnega nemškega naroda, ki gradi na razvalinah starega imperija nov, še trdnější »Trutzburg«.

Krst je izvršila Stinnesova hčerka Olare Nora Stinnes. Prvi je govoril tajni svetnik Bücher, član načelstva državne zveze nemških industrijcev. V svojem govoru je dejal, da bodi ta parnik spomenik onih dni, ko je bil nemški narod obupan in zbežan, ko mu je pretela nevarnost, da zaide v popolni kaos. Takrat so se delavci in industrialci zblizali in se skupno uprli grožecemu razkroju nemškega naroda. Karel Legien je imel največ zaslug za ta zgodovinski korak nemškega delavstva.

Hugo Stinnes je dejal, da njegovi nazori v mnogočem nasprotujejo mišljenju Karla Legiena. Ni pa razlike v ljubezni do naroda in domovine. Delavski voditelj Legien je bil eden izmed redkih mož, ki z največjo objektivnostjo poslušajo in presojujejo na splošno mišljenje, vendar pa je bil oster, da, celo brezobzirni zastopnik lastnega mišljenja in prepričanja.

Državni predsednik Ebert je govoril v imenu socialnih demokratov. Naglašal je dolžnosti, ki jih ima pravi delavski voditelj do naroda in države. Legien je spoznal, da se delavstvo ne sme izžerpati v smrti mezdskih borbah, da njegova organizacija nima le socialnih nalog, marveč tudi mnogo kulturnih, gospodarskih in državno-političnih, ki jih mora reševati skupno z vsem narodom.

Končno je Legien in narodno edinstvo slavil zastopnik krščanskega delavstva.

Vse to se je vršilo pod zaščito nemškega velekapitalizma, a v imenu višje, nad razredi in materialnimi borbami stoječe ideje.

Kljub vsemu marksizmu in internacionalizmu je ta ideja še vedno gibljiva sila nemškega naroda in hkrati najljubša vez vseh njegovih slojev.

Ta ideja ni nič drugega, kakor — nemško narodno edinstvo.

Krst parnika »Karel Legien« v Wilhelmshavnu je lahko simboličen obred narodnega edinstva, lahko pa je tudi navadna — politična komedija. Pri nas bi ga gotovo nazvali »komedija«, če bi bil namreč — mogoč. Nem-

Albanci za protektorat Jugoslavije nad Albanijo.

Diplomatski spor med nami in Italijo na vidiku?

Sarajevo, 27. maja. (Izv.) Poročevalci »Večerne pošte« javlja iz Skadra: Mlajši brat znanih Ahmed-begov, Idrisbeg, je te dni med svojimi uglednimi prijatelji in znanci pričel akcijo, ki ima namen pospeševati dosedega protektorata Jugoslavije nad Albanijo. V zvezi s tem je koncentracija laških čet pri Skadru. Tu vlada mne-

Sklepi zemljo-radnikov.

Beograd, 27. maja. (Izv.) Glavni odbor zemljo-radniške zveze je sprejel resolucijo, ki obsoja sedajno nenarodno vodstvo naše zunanje politike in zahteva, da se prične politika, ki bo nas vodila do prijateljstva z vsemi slovanskimi narodi in državami. Postopanje naše vlade na konferencah s tujimi državami stranka istotako obsoja in apelira na italijanske kmete in

Seja radikalnega kluba.

Beograd, 27. maja. (Izv.) Včeraj do in popoldne je imel radikalni klub sejo, v kateri je razpravljalo o slavenskih povodih kraljeve poroke in o udeležbi na njih. Dr. Ninčić se je postavil klubu na razpolago, da poroča o Genovi, ker gre prihodnji teden v Idžde, da

Stamboliskij se vrnil v Sofijo.

Ukaz vlade o izgonu Wranglovcev. Beograd, 27. maja. (Izv.) Iz Sofije poročajo: Stamboliskij z bolgarsko delegacijo je bil na kolodvoru in v mestu od velike množice prebivalstva navdušeno sprejet. Čuli so se klic »Živela republika!« Vlada je izdala na-

Zborovanje Vsenemcev v Gradcu.

Iredentistične izjave čeških Nemcev. DKU Gradec, 27. maja. Tretje zborovanje vsenemške stranke, ki se vrši danes in jutri, je bilo včeraj odprto s pozdravnim večerom v »Industriehalle«. Večeru so prisostvovali delegati iz vseh nemških pokrajin. Češkoslovaške Nemce je zastopal poslanec prof. Schollich. Vode vsenemške stranke v Nemčiji niso prišli, ker so zadržani vsled važnih državnih dogod-

Iz narodne skupščine.

Beograd, 26. maja. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine je finančni minister dr. Kumanudi odgovarjal na interpelacijo posl. dr. Stajića glede prodaje duhana. Nato se je razvila živahna debata o upravi tobačnega monopola. V debato je posegel poslanec Mandić iz Bosne in začel očititi ministroma Lukiniću in Pribičeviću — avstrijskantsvo. Dr. Lukinić ga je primerno zavrnil, saj je Mandić na glas kot stari avstrijski agent in zaupnik zločasnega Petioreka. Minister Sv. Pribičević je tudi z vso odločnostjo odbil Mandićeve očitke. Na to se je na predlog posl. Wilderja prosto prešlo na dnevni red. — Prihodnji seja se vrši jutri ob 10. uri dopoldne z dnevnim redom: Zakonski predlog o ministrski odgovornosti.

Francija bo od Nemčije izsilila izpolnjevanje pogodb.

DKU Pariz, 26. maja. Na neko interpelacijo glede plačilnega roka dne 31. maja in nemških obveznosti, je izjavil Poincaré, da je prepričan, da ne bo zadostovalo, apelirati na dobro voljo Nemčije, in da bo treba v slučaju da Nemčije svojih obveznosti ne izpolni, pokazati, da je Francija še dovolj močna, da Nemčijo prisili k izpolnjevanju pogodb.

nje, da pride do diplomatskega spopada med Italijo in Jugoslavijo v alban-skem vprašanju. Če bo beograjska vlada razumela si pridobiti prijatelje v Skadru in celi Albaniji, je zasiguran njen prestiž v celi deželi. Cim Jugoslavija Albanijo prizna in stopi z njo v diplomatske zveze, bo pridobila vedno več simpatij v Albaniji.

delavce, naj se uprejo imperijalizmu italijanskih kapitalistov. V drugi resoluciji izjavlja stranka, da nima nič različenega z jugoslovanskimi nacionalističnimi strankami. Protestira tudi proti zakonskemu načrtu o agrarni reformi v Dalmaciji in zahteva, da mora agrarna reforma obsegati tudi Srbijo in Črno goro.

poroča min. preds. Pašiću. Pri razpravi o volilnem zakonu ni prišlo do nasprotij glede količnika, pač pa so bila različna mnenja o vprašanju kandidatnih list. Razprava o stavljenih konkretnih predlogih se nadaljuje jutri.

redbo, da morajo Wranglovci in vsi ostali ruski begunci tekom 24 ur zapustiti Bolgarsko. Velike množice razoroženih Wranglovcev bože čez grško mejo. Velik del je zahteval vstop v Jugoslavijo. Naša vlada se o tem ni sklepala.

kov. Prof. Schollich je v svojem govoru izjavil, da češki Nemci ne bodo prej mirovali, dokler se ne vrnejo v naročje matere »Germanije«. Svetnik Dinghofer se je spominjal od celote ločenih Nemcev na jugu nekdanje monarhije, posebno v južni Tirolski in Rumuniji, za katere jih posebno skrbi. Ker se razmere v Avstriji vedno slabšajo, je priključitev k Nemčiji neobhodno potreba.

Za zunanje posojilo Nemčiji.

DKU Pariz, 26. maja. (Havas.) Reparacijska komisija je obljubila, da se bodo vršile dne 26. in 27. t. m. tri seje o seka, ki ima odločiti glede zunanjskega posojila Nemčiji, da se bodo na ta način posamezni člani seznanili s problemom posojila in lažje stopili v stik s finančnimi krogi njihovih dežel.

Borza.

Curth, 27. maja. (Predborza.) Pariz 47.62, Zagreb 1.87%, London 23.29, Berlin 1.76, Praga 10.05, Milan 27.35, Newyork 529.50, Dunaj 0.05%, av. žig. krone 0.05%, Budapešta 0.63, Bukarešta 3.90, Varšava 0.13.

Curth, 26. maja. Berlin 1.82, Newyork 524.50, London 23.34, Pariz 47.77, Milan 27.55, Praga 10.02, Budimpešta 0.64, Zagreb 1.87, Sofija 3.25, Varšava 0.13, Dunaj 0.05%, av. žig. krone 0.05%.

Zagreb, 27. maja. (Predborza.) Berlin 24.875, Milan 3.725, London 318, Newyork 70.25, Pariz 651.25, Praga 1.38, Genova 1350, Dunaj 0.70, Budimpešta 8.85.

Zagreb, 26. maja. Devize: Berlin 24.—34.26, Bukarešta 49, Milan 3.665 do 3.7225, London 315 do 317.50, Newyork 70.25 do 71.25, Pariz 635 do 650, Praga 137 do 137.50, Genova 1325 do 1350, Dunaj 0.70 do 0.715, Varšava 1.85 do 1.90, Budimpešta 8.75 do 9, valute: dolar 69 do 70.25, češke krone 130, švic. franki 1312.50 do 1320, lire 366 do 369.

sko delavstvo — enako kot angleško, francosko itd. — razumeva internacionalo nekoliko drugače kakor slovansko. Germani so že davno razvili svojo kulturo, nacionalnost in državnost; tam so ti pojmi sestaven del narodne duše in zato izven diskusije. Tam ljudstvo le izpolnjuje, dovršuje podlago, ki je večna in nerazdeljiva.

Mi Slovani, zlasti še jugoslovanska plemena, nismo razvili niti lastne kulture niti politič. nacionalnosti. Ko nam je zgodov. zadala nalogo, da ustvarimo iz regionalnih edinic, iz plemenskih delov tako državo in takšen narod, da bomo lahko stopili pred široki svet in sodelovali pri napredku in izpolnjevanju vsega človeštva — v tej odločilni zgodovinski dobi smo zbežani in obupani, ne vemo, kaj bi začeli s to državo.

Bavarci cene nad vse svoj München in se ne marajo ukloniti Berlinu. Dobro. Toda na Bavarskem nikomur ne pade v glavo, da bi napravil iz tega spora analogijo med Angleži in Iri.

Ves nemški narod je videl simboličen krst v Wilhelmshavnu. Videli so ga v Avstriji in se spominjali svojih težav, videle so ga nemške kolonije v Romuniji. Nemški rudar na Westfalskem je čital o njem, prožet z enakimi čustvi kakor nemški kmet kje ob modri Donavi.

Simbolika tega dogodka ni v komediji Stinnesove preračunljivosti, marveč v efektu samem, ki je neodvisen od Stinnesovih osebnih želj in ki obstoja v tem, da narod spozna svoje edinstvo, da se zave, kako vsi njegovi sloji tvorijo eno celoto, ki se ne da razdrobiti in razbliniti, ampak se mora kar najbolj osredotočevati in zgoščevati, če narod hoče, da da sebi in svetu ono, po čemur hrepena njegovi misleci in pesniki.

Pri nas so minule dni spustili na morje prvi dve vojni ladji »Soko« in »Galeb«. Šolska ladja, na kateri se vajojuje naraščaj za našo trgovinsko mornarico, je krenila na pot v sredozemsko vodo. Kdo pri nas se je pač spomnil, da so bili tudi ti trenutki polni simbolične lepote? — Mi radi pojemo o »morju adrijskemu«, radi tožimo o krivici, ki se nam godi — a pri tem gledamo prekrizanih rok kako drugi izkoriščajo naše morje.

Zakaj pač prezremo vse to? Premalo je v nas nemškega poosa, nemškega umevanja narodne edinstva; premalo državotvornosti in preveč suženjskega duha. Nikjer ni tako dolgih političnih diskusij, a vendar je naša politika, naša administracija, naša gospodarsko-socialna aktivnost — pod ničlo. Mrtva srca, mrtve duše, mrtvi kapitali.

I—us.

Italijanska kraljevska dvojica v Julijski Krajini.

Trst, 24. maja. 1922.

Ze dolgo napovedovan obisk kraljevske dvojice v Trstu in sploh v Julijski Krajini, se je zavlekel do letošnje pomladi. Ze pred par meseci smo izvedeli, da pride kralj Viktor Emanuel III. majnika v Trst, toda za natančen datum in za druge podrobnosti smo izvedeli komaj pozneje. Takoj ob prvi tozadevni vesti pa se je polastila obojega, našega in italijanskega ljudstva, nekaka nervoznost. Za nas Slovence in Hrvate v Julijski Krajini je obstojalo vprašanje, kakšno stališče naj zavzamemo napram kraljevemu obisku; Italijane pa je vznemirjalo ravno to vprašanje, kako se bomo zadržali mi. — Pomišljanja je bilo sicer veliko, odločitev za nas pa ni bila težka. Razmere, v kat-

Ali se nahajamo in katerih niti mi, niti vi ne morete spremeniti, nam diktirajo že same po sebi dolžnost — ukloniti se in računati s stvarmi tako, kakršne so. Italija je naša država, njej smo pridruženi, vsaj zaenkrat, in kralj Viktor Emanuel III. je naš kralj. Vse zanižanje tega dejstva bi ne pomagalo ničesar, pač pa bi nam lahko škodovalo. Ko pride ptica iz svobode v kletko, se sprva zaletava v žice, toda zlomiti jih ne more, le glavo in peruti, si rani in ko se tega zave, se skuša vživeti v nov položaj, skuša si v njem napraviti življenje čimnajbolj ugodno. Tako je z nami, zavodli smo se položaja in dejstva, da moramo živeti, čim najbolj živeti. Zato smo se tudi odločili, da sprejmemo kralja kar najiskrenejše, toda vendar dostojno našega pokolenja, zavedajoč se, da smo Jugoslovenci. Sklenili smo da pozdravimo kralja Italije, ko pride k nam z »živio« klicem, s slovensko, oziroma hrvaško govornico, z našimi napisi in v naših narodnih nošah ter da mu zapojemo in zaigramo naše pesmi. In tako se je tudi zgodilo. Pogrešali smo le eno — naše slovenske zastave, katerih nam kljub vsem prošnjam in intervencijam niso dovolili. Prepričan pa sem, da bi bil sprejem na zunanji še mnogo slovesnejši, če bi nam bili dovolili tudi to.

Kraljevski gosti so prišli v Trst v nedeljo 21. t. m. po morju. Ladijo, na kateri so se vozili, je spremljalo vojno brodovje, odeto v gala. Kako so sprejeli tukajšnji Italijani kralja, kraljico in princeso, bi bilo škoda opisovati, kdor pozna Italijane in njihov zunanji pomp, ta si to lahko predstavlja sam, kdor pa jih ne pozna, temu bi vsi opisi ne pomagali veliko ali pa nič. Da so fašisti skušali pri tem igrati prvo vijolino, se razume samo po sebi. Vse ostalo nas v Jugoslaviji gotovo ne zanima, oziroma samo to, da se župani Goriške sprejema tu niso vdeležili, ker ne smatrajo Trsta za glavno mesto, ampak so se poklonili kralju raje v Gorici, oziroma v Sežani in v Postojni. Udeležili pa so se sprejema na municipo vsi slovenski, oziroma hrvaški poslanci rimskega parlamenta: dr. Wilfan, dr. Podgornik, Virgilij Šček, Josip Lovrenčič ter dr. Štanger, ki so nagovorili kralja v našem jeziku. Prvič je tu posegla v besedo tudi kraljica Jelena, ki je govorila z našimi poslanci srbsko ter tudi kralju tolmačila njihove govore. V ponedeljek je kralj s kraljico, princeso Jolando in spremstvom posestil v avtomobilu Tržič in Gorico. Vsi kraji, koder se je vozil, so bili slavnostno okrašeni in povsod ga je ljudstvo pozdravljalo z »živio« klici. V Tržiču je bil sprejem seveda popolnoma italijanski, ker so Italijani po okupaciji iztisnili iz tega prej še mešanega mesteca vse Slovence. Drugače je bilo v Gorici. Tam so se poklonili kralju župani Goriške, seveda po ogromni večini Slovenci, goriški slovenski poslanci in drugi. Tudi tam se je govorilo slovensko. Iz Gorice se je kraljevska družina odpravila v Podgoro, da se pokloni spomeniku na Kalvariji nad Podgoro padlih junakov.

To priliko je porabil podgorski žu-

Ivan Kežar:

Zgodovina Slovanske čitalnice v Mariboru.

(Govor ob proslavi 60-letnice.)

(Dalje.)

V čitalnici je stopil na njegovo mesto dr. Ribič, pri »Slov. Gospodstvu« pa dr. Ulaga. »Slov. Narod« se je pa leta 1873. preselil v Ljubljano.

Leta 1874. je bila čitalnica primorana na javni dražbi prodati velik del svojega dragocenega (pohištva) inventarja, ter se preseliti v tesne prostore Poprajnove gostilne. Februarja 1875. so se zopet sešli čitalničarji, kolikor jih je še ostalo, da prebude čitalnico k novemu življenju. 7. marca se je vršil občni zbor, na katerem je bil izvoljen predsednikom J. Pajk, v odbor pa zopet dr. Dominikuš in dr. Sernee, toda do kakega večjega poleta tudi to leto še ni prišlo.

Leta 1876. je prevzel predsedstvo dr. Kačič ter vodil čitalnico potem skozi 3 leta.

Čitalnica se je preselila nazaj k Šremeljnu, kjer se je šele 1878. posrečilo dr. Dominkušu prebuditi jo k novemu pomlajenemu življenju. Od tega

pan g. Dominko, da je pozdravil kralja in kraljico. Kraljica je bila izredno prijazna ter se dalje časa razgovarjala v svojem maternem jeziku z županom, ki ji je med drugim potožil tudi to, da podgorska slovenska šola še ni obnovljena ter da v Gorici ni več slovenskih srednjih šol, radi česar morajo naši dijaki študirati v Jugoslaviji. Kraljica se je temu čudila ter obljubila, da bo o tem govorila s pravnim ministrom. Kralj se je čudil slovenskim »živio« klicem, s katerimi so ga nekoč sprejeli tudi v Črni gori ter radovedno vprašal, če sta si oba jezika podobna; in ko je izvedel, da se Srb, oziroma Črnogorec in Slovenec prav dobro razumeta med seboj, je pripomnil, da so si potem jugoslovenski dialekti bolj podobni nego italijanski. Zdi se mi, da je dal s tem italijanski kralj dobro lekcijo našim separatistom, autonomistom in kakor se že imenujejo.

V torek se je odpešal kralj z družino v avtomobilu preko Opčin v Sežano in Postojno. Pozdravljali so ga povsod slovensko. V Sežani, kjer je bilo zbranih tudi 30 slovenskih kraških županov, dalje obilo duhovnikov, učiteljev in drugega ljudstva, je kraljica Jelena govorila zopet srbsko. Oba s kraljem sta se zanimala za naše šolstvo. V Štorah je kraljica sama ustavila avtomobil ter navzoče vaščane vprašala, kako se počutijo v Italiji. In ko so ji povedali, je rekla: »Upajmo, da bo kmalu bolje.« Lep je bil sprejem v Senoželah in na Razdrtem. Povsod so pozdravljali kralja slovensko. Povsod je kraljica tolmačila. V Postojni je bil sprejem najbolj slovenski. Tam so pozdravljali slovensko, igrali slovensko in peli slovensko. Govorili so s kraljico in s kraljem o naših šolah in oba sta obljubljala, da ukreneta vse potrebno, da se razmere izboljšajo. Posebno je očarala kraljevo dvojico prekrasna jama. Srečanja v Postojni se je udeležilo vse županstvo postojnskega okraja, vse učiteljstvo, duhovništvo in nebroj ljudstva. Peli so tudi Gregorčičeve »Nazaj v planinski raj« in »Domovini«.

Včeraj se je kraljevska dvojica odpešala po morju v Istro. V pristanišče se je kljub rani uri zbralo na desetisoče občinstva, ki je burno pozdravljalo odhajajočega kralja. — V Istri se je kralj ustavil v Poreču, kjer se je poleg Italijanov zbralo tudi precej istrskih Hrvatov, s katerimi je kraljica zopet govorila srbsko. Enako v Puli, iz katere pa še nimam podrobnih poročil. Iz Pule se kralj odpravil v Lošinj in v Zadar.

Kakšne posledice bo imel ta obisk za nas? Na to vprašanje se še ne da odgovoriti. Gotovo je eno da sta se kralj in kraljica pri tem posetu lahko prepričala na lastne oči in ušesa, da je večina prebivalstva Julijske Krajine jugoslovenska. Kar se tiče njunih obljub glede naših šol, morda se bodo izvedle, morda tudi ne, ker vlada bo, če bo tudi morda dobila kake migljaje, storila vendar, kakor bo sama hotela; in končno, saj niti vlada ne more sto-

leta dalje je zopet delovala kakor v svoji mladeniški dobi. Pod vodstvom odbora za Slomškov spomenik, ki je obstojal iz sodnika Fr. Kačiča kot predsednika in iz odbornikov dr. Lavoslava Gregorca, prof. Em. Valenčaka in J. Škofleka, bi se bila imela 24. aprila vršiti svečana proslava odkritja Slomškovega spomenika. Toda to vse se je bilo jako kratko. Mestni magistrat, oziroma župan Reiser, ki je bil že prej odklonil prošnjo, da se postavi Slomškov spomenik na kakem trgu, je slavnost prepovedal in čitalnico razpustil. Slavnost se je sicer vršila v manjšem obsegu v čitalniških prostorih in enerzijski dr. Dominkuša in dr. Ipavica se je slednjič posrečilo, da je namestnija v Gradcu razpust čitalnice preklicala.

Leta 1879. se je dr. Kačič preselil v Celje in predsedstvo je prevzel dr. Ulrih.

Vsa tri leta je čitalnica zopet prirejala »besede«, plese, manjše izlete v okolico in razne druge zabave.

Dne 1. nov. se je morala zopet seliti k Grajnerju, sedaj hotel »Stara pivarna«.

Dne 5. febr. 1881. se je obhajala prvič Vodnikov slavnost. Zlasti lepapa

riti, kar bi hotela, ker je preveč pod komando — fašistov. Da je to res, dokazuje incident, ki se je zgodil v Sežani takoj po kraljevem odhodu, ko so fašisti, ki so se pripeljali za kraljem, vdrli v gostilno, kjer je bilo zbrano naše ljudstvo, ki je poslušalo sviranje »Lepe naše domovine« ter ga »razgnali«. Toda — vederemo. S. G.

Politične vesti.

* Naša napredna omladina se začneja otrešati plitvega kompromisarstva s klerikalizmom, ki je zadnja leta toliko škodovalo napredni misli in našemu kulturnemu razvoju. Kulturna breznačelnost je vladala zlasti na ljubljanski univerzi. Napredni akademiki niso mogli dati popolnega razmaha načelu svobodomiselnosti, nacionalizma in napredka, ker jih je vezal kompromis s klerikalizmom v »Podpornem društvu jugoslovenskih akademikov«, ki je skrit pod krinko stanovskih interesov grizel v njihove vrste, sesal ob naprednih idejah in delu, vedno nastavljal očvire v strahu, da bodo napredni akademiki razvili načelno borbo, proti kateri je klerikalcem težko najti uspešnih sredstev. Sedaj je mladina spoznala, da taki kompromisi škodujejo in onemogočajo kult. poglobitevno zato kliče na pot k prostosti v delu in mišljenju, na pot za cilji Primoža Trubarja in Antona Aškercja. Kakor izveemo, bo naše napredno dijaštvo poskrbelo za popolno gospodarsko osamosvojitve od klerikalnega pritiska in je že ustanovilo »Gospodarsko zadrugo«. Akcija naše napredne omladine je odločen in resen korak naprej in zasluži podporo naše svobodomislne inteligence. V dobi politosti in fraz nam je treba krepke idejne obnove idejnega boja, ki edini lahko podreže korenine bujno rastočemu klerikalizmu in naprednim trabantom, ki ga obdajajo.

* Republikanci in »republikanci«. Sarajevski »Jugoslavenski List« deli republikance v Jugoslaviji v dve vrsti ki se popolnoma razlikujeta v taktiki. Eni so aktivni, drugi sabotirajo. Eni so republikanci po prepričanju, ideologiji, drugi so deca, ki se igra vojake. — Nimajo nič skupnega ne po organizaciji in ne po delovanju. Prvi so srbijski republikanci. Njihovo republikanstvo je pošteno, ker izvira iz prepričanja, ni pa primerno današnji dobi, ker naše narodne masa po veliki večini ne umevajo pojma države in njenega poslanstva v človeškem življenju. Za sedaj je to republikanstvo deplasirano, ker — če bi se bolj razširilo — bi že v koreninah uničilo vzgojo in prilagoditev našega človeka na državo. To so srbski republikanci uvideli, zato se omejujejo na opozicijsko kontrolno aktivnost v parlamentu in pazljivo proučujejo in komentirajo vsako naše vprašanje. Drugi so pa »republikanci« okoli Hrvatskega bloka. Ti ne priznavajo kraljevine SHS, sabotirajo legalno narodno predstavništvo in ob vsaki priliki izpreminjajo taktiko. List nato komentira Laginjino

je bila zabava 20letnice čitalnice 17. julija. Na tej slavnosti se je zopet pokazalo ono navdušenje za čitalnico in narodno delo, ki je vladalo prvo desetletje. Na občnem zboru 26. dec. je imela čitalnica že zopet 85 članov in predsedstvo je prevzel dr. Glančnik.

Dne 8. jan. 1882. so se sešli v Mariboru v čitalnici zopet poslanci in drugi redoljubci ter ustanovili Slov. politično društvo za Štajersko, ki je izvolilo za predsednika dr. Radeja, v odbor pa dr. Jos. Serneca, dr. Dominkuša, dr. Glančnika, Pavla Simona in dr. Gregorčiča. Istega dne ob 11. uri pa so na poziv dr. Vošnjaka, dr. Dominkuša, dr. Radeja in dr. Lavoslava Gregorčiča, v Glančnikovi pisarni odlični narodni delavci položili temelje naši posojilnici, ki je pravzaprav tudi dete čitalnice in obhaja letos 40letnico. Na tej seji je bilo izvoljeno prvo načelstvo in sicer: ravnatelj, predsednik čitalnice, dr. Glančnik; blagajnik: posestnik in tovarnar Pavel Simon; kontrolor: posestnik in tovarnar Franc Bindlechner; odborniki: dr. poslanec dr. Radej, zdravnik Feliks Fork, trgovec M. Berdaj in posestnik Jože Rapoč, sami čitalničarji. V nadzorstvo pa so bili izvoljeni: odvetnik dr. Dominkuš, kano-nik Lavro Baž, nra^o dr. Gregorčič.

intervencijo v Beogradu. Proti Italijanom se pritožujejo hrvaški blokaški republikanci v Beogradu, a proti Beogradu v Genovi. To je »republikanska« politika! — Mi bi pristavili, da je najznačilnejša karakteristika teh »republikancev« njihova monarhistična preteklost. Kaj naj si mislimo o ljudeh, ki so bili do 50. leta monarhisti in niso niti črhili o potrebi hrvaške republike (na pr. Radić, pesnik habsburških slavospevov in pristaš avstro-ogrške državne misli), ali ki so bili že v Jugoslaviji kraljevi zaupniki (Drinković, Laginja i. dr.), a sedaj na stara leta so se kar čez noč prelevili v republikance? Ti ljudje navsezadnje sami priznavajo, da so republikanci samo radi opozicijske taktike, to pa z drugimi besedami povedano pomeni, da nimajo nobenih trdnih načel, da so njihovi nazori izpremenljivi kakor moda in da jim gre samo za korita in nič več. Tip takih »republikancev« je tudi naš dr. Novačan, ki je v treh letih absolvirar kar štiri stranke in se pojavil s svojo »republikansko« politiko šele tedaj, ko je bil spoznal, da v kraljevi diplomatski službi ne more skočiti od »pisara« do poslanika in poobl. ministra. Ubogo je ljudstvo, ki naseda takim pticem in se da loviti na republikanski ljm! S tem samo dokazuje, kako daleč je še vedno od pravega republikanstva!

* Stojan Protić za volilno vlado. V svojem »Radikalu« je nedavno g. Protić napisal članek, v katerem pravi, da je naaljni obstoj sedanje vlade nepotreben in nemogoč, ker je izvršila vse, kar je imela v programu in da jo je treba zamenjati z volilno vlado. Kot izhod iz situacije priporoča Protić homogeno vlado bodisi iz demokratov ali iz radikalcev, ker koalicijska ni pokazala dobrih rezultatov in upanja, da še kaj pozitivnega izvrši. G. Protić ima očitno še vedno pred očmi prejšnje male srbske razmere in pozablja, da so v vseh velikih državah na vladi koalicije raznih strank.

* Zopet vstaja v Albaniji? Beograjski listi prinašajo vedno nove vesti o uporih raznih albanskih plemen, ki so bila dozdaj lojalna, sedaj pa so se uprli in korakajo proti Tirani. Tudi v Elbasanu so se pobunile vladne skupine. V Skader je došlo 8—10 italijanskih bataljonov. Presbiroju uradno o vsem tem še ni nič znano.

* Zbližanje med Rumunijo in Poljsko. Iz Varšave poročajo, da poljski prezident odpotuje 6. t. m. v spremstvu ministra za zunanje zadeve Skirmunta v Bukarešto, kjer ostane štiri dni. Svrha potovanja je zблиžanje med Poljsko in Rumunijo.

INSERATI - IN DOPISI za »TABOR« se sprejemajo odslej SAMO DO 10. URE DOPOLDNE. Kar pride po 10. uri, ne more biti več objavljeno v številu dotičnega dne. Na to opozarjamo s povdarkom, da se ne bodo delale nikake izjeme, razun v izredno nujnih slučajih (smrtni slučaji itd.).

poslanec Janez Fluher in notar Franc Rapoč.

To je bil za prihodnost Maribora menda najpomembnejši dan, ki nam je rodil naš Narodni dom in z njim slovenski Maribor. Še isto leto je že začela čitalnica nabirati darove za stavbo Narodnega doma.

Leta 1883. je prevzel predsedstvo prof. Luka Lautar, ki je vodil čitalnico tudi leta 1887, ko se je čitalnica tretjič preselila nazaj k Šremeljnu.

Leta 1885. je vodil čitalnico dr. Orosel, oče našega sedanjega narodnega nasprotnika odv. dr. Orosla.

Leta 1886. je predsedoval dr. Ipavec, 1887., 1888. Simon, 1889.-90. pa trg. M. Berdaj, oče sedanjega trgovca Berdajsa. To leto se je morala čitalnica zopet seliti in sicer k Weisu, sedaj gostilna »Maribor«. Vsa ta in naslednja leta je čitalnica pridno prirejala razne zabave, izlete, manjše predstave itd. Leta 1890. je ponovila Vodnikovo slavnost, ter ob tej priliki nakupila njegovo sliko.

Leta 1891. je predsedoval g. Radevec, dr. Sernee pa, ki je bil skoro vsa leta v odboru, se je to leto umaknil popolnoma.

(Dalje prihodnjaj.)

Črtice iz življenja koroških narodnjakov.

II.

Dne 5. sept. 1921. si je odpeljal Ignac Uranšek in Sebastijan Vernekhar s svojci z letnega semnja v Ljubljano. Pri Lakebu v Dobu se vstavi hotelu, se pokrepčati. Za njimi se pripelje znani nemur, pretepač in krivoprišestnik (bil je svojčas radi krive prisega obsojen na 10 mesecev zapora) Filip Messner pd. Klemen v Zvabeku s svojim tistom Srebotnikom. V bližini gostilne se vsilavijo in začnejo izzivati tam sedeče mirne Slovence s »Heil«-klici in raznimi priponkami. Na vsa ta izzivanja so našinci odgovorili samo z »Živijo«. Nasprotniki pa so začeli jih zmerjati s »čuški« itd. Kričaje so se odpeljali naprej. Nekoliko pozneje pa tudi naši za njima. Kar naenkrat pa vstavi Klemen svoj voz, čaka, da se pripeljeta Uranšek in Vernekhar, ter ko ta dva dospeta, udari meni nič tebi nič s kamnom Seb. Vernekharja po glavi, da se ta zvrne z voza in obleži nezavesten na cesti. Nato je napadalec potegnil nož, se oprijel voza in zabodel Ignaca Uranška trikrat. Uranšek je dobil en zabodljaj v prsa, dva pa v glavo. Bil pa je še toliko pri moči, da je pogladil konja z bičem in tako usel nadaljnjemu mesarjenju. Nezvestnega Vernekharja je spravil njegovi sin Pavel s pomočjo matere na voz in odpeljal domu.

Takoj drugi dan pride orožnik iz Ljubljane k Vernekharju na dom poizvedovat, kaj se je zgodilo. Povedal je, da je ovdal Filip Messner Uranška, da ga je ta napadel. Vsak poštenjak se je zgražal nad toliko nesramnostjo in predrznostjo Messnerja, ki je daleč okrog znan kot baraba in ki je imel radi pretepa že tolikokrat opravka pri sodnih, dočim je Uranšek popolnoma miren človek, jako ugleden rodoljub, ki še nikomur ni skrivil lasu, in poštenjak skozinsko. Prišlo je do obravnave. Vsa okolica je bila prepričana; da bo dobil pretepač Messner zaslužen kazni. Toda glej! Resnicoljubnost in nepristranost ljubljanskega sodnika dr. Raunka je celo zadevo zasukala in napravila g. Uranška za napadaleca in pretepača. Messnerja za napadenega; to pa v kljub temu, da so priče izpovedale po resnici, kdo je bil napadalec, da je g. Uranšek dobil od Messnerja zabodljaje z nožem, da je moral iskati zdravniško pomoč in mu je zdravnik dr. Peringer iz St. Pavla napravil zdravniško spričevalo. Spričo takih dejstev si upa nemški sodnik Ravnik obsoditi g. Uranška na 4 dnevi zapor. V vsaki civilizirani in pravni državi obsodi sodnik napadaleca, le na Koroškem, kjer je pravosodstvo undinjamu Heimatdienstu, se kaznuje Slovence, poštenjake od nog do glave, ki je bil od nemčurja brez vsega vzroka napaden in zaboden z nožem.

Dnevna kronika.

— Na dan kraljeve poroke bodo pošte cel dan zaprte. (Uradno.) Ministrstvo za pošto in brzojav je odredilo, da bodo na dan poroke N. V. kralja Aleksandra I. pošte v vsej kraljevini za občinstvo zaprte. Na ta dan izostane tudi dostavljanje pošiljk po pismonošah. Telefonska in telefonska služba se vrši tudi ta dan normalno.

— Obširna amnestija. K tozadevni notici se nam poroča, da bodo amnestirani tudi oni, ki so bili obsojeni od carinskih uradov.

— Odlikovanje hmeljarja. Znani organizator savinjskega hmeljarstva g. nadučitelj Petriček v Zalcu je bil odlikovan z redom sv. Save V. razreda za zasluge na polju hmeljarstva.

— Prošnja darovalcem, ki so prispevali k nakupu vile na Bledu. Z ozirom na vladno izjavo, da se naj prispevki za vilo na Bledu uporabijo za dobrodelne namene, se obračamo do vseh tistih, ki so v ta namen prispevali in še nameravajo prispevati, z vljudo prošnjo, da poklonijo namenjeno darilo v korist »Otroške bolnice kraljice Marije« v Mariboru, ter s tem podprejo naše človekoljubno delo. Odbora za ustanovitev in vzdrževanje otroške bolnice v Mariboru in »Mariborskega slov. ženskega društva.«

— Konec dolgotrajne gonje. Proti kletelju g. Mirku Vaudi pri Sv. Marije-

ti ob Pesnici se je vodila od leta 1919 naprej sistematična sovražna gonja. Preganjali so ga osebni in narodni ter drugi politični sovražniki in so ga obdolžili »poneverbe« pri izplačilih vojnih podpor. Včeraj, 26. maja, se je vršila v tej zadevi končna razprava pri tujakšnjem okrožnem sodišču. Mirko Vaudi je bil popolnoma oproščen. G. Vaudi, ki je bil ob preobratu eden naših najboljših stebrov ob meji, zaupnik narodnega sveta, gerent občine Sv. Marije in ki je v plebiscitnem času na Koroškem skozil mesece opravljaj odlično narodno delo, iskreno čestitamo na tem zadoščenju.

— Društvo odvetn. in not. uradnikov mariborskega okrožja nam je poslalo z ozirom na dopis v »Slov. Narod« z dne 14. t. m. obširno pojasnilo, ki ga zaradi obsežnosti ne moremo v celoti objaviti. Ker bi morda kak not. in odvet. uradnik sumil, da je to društvo s tam objavljenimi sklepi v zvezi in bi hotel dolžiti društvo, da ima dva obraza, konstatira odbor, da z dotičnimi sklepi, ki uradništvo samo hega, ni v nobeni zvezi. Uradništvo mariborskega okrožja se naj drži rezolucij, objavljenih v glasilu »Odvetniška pisarna« meseca marca. Želeti pa je, da so vse sorodne organizacije v tesnih stikih ter si medsebojno javljajo svoje sklepe ali pa da jih vsaj vpošlejo glasilu »Odvetniška pisarna«, zlasti še take, ki nastopajo pod imaginarnim imenom »odvetniško in notarsko uradništvo«.

— Nesreča. Šletni sinček kočijaža Weingerla pri g. Pogačniku v Rušah se je v četrtki popoldne igral z drugimi otroci na drči za spravljanje lesa, ki je na prostem, kjer se odlaga les, precej visoka. Vsled neprevidnosti je deček izgubil ravnotežje ter padel na tla. Pri padcu je zadel ob kamen ter si razbil glavo. Težko ranjenega je dal g. Pogačnik prepeljati v mariborsko bolnico, kjer pa je deček že drugi dan vsled zadobljenih poškodb umrl.

— Nočne ptice. (Dopis.) Prevaljsko »Telovadno — bog-si-ga-vedi čemu — društvo Orele« vzgaja svoje člane in deco za enkrat samo tako, da v prvi vrsti sovražijo vse, kar je sokolskega. Ta garda, ki ni do danes pokazala drugega kot par nastopov v ukradenem sokolskem kroju pri procesijah, si je stavila za enkrat za sveto dolžnost, rušiti in razdirati, vse kar je Sokolskega. Ker pa ne more in si ne upa ničesar drugega, se je spravila nad plakate »Vsesokolskega zleta« — pa ne po dnevi, ampak po noči! Lepa vzgoja! Le naprej tako! Prevaljčan.

— Požar v Breznem. Dne 18. t. m. okoli 12. ure popoldan, je pri posestniku Blažu Kure v Breznem izbruhnil požar ter uničil hišo, hlev, mlin in druge stvari. Kure, ki je zavarovan samo za 2200 K, trpi 40.000 K škode. Gospodinja je kuhala kosilo, pri kateri priliki so se v dimniku vžgale saje in goreče padale na z deskami pokrito streho.

— Nevaren tat pod ključem. Iz Ptujja nam poročajo: Dne 17. maja ob 1/5. uri zjutraj je posestnik Franc Toplak v Jančevskem vrhu našel v gozdu blizu svoje hiše nepoznanega moža, ki je pod drevesom spal. Poleg njega je ležalo več steklenic, nekaj krompirja in nahrbtnik. Toplak, ki je sumil, da ima opraviti s kakim zločincem, se je takoj vrnil domov, oborožil s samokresom in poklical svojega sina Jožefa Toplaka. Obema se je posrečilo spraviti sumljivega človeka na njun dom, kjer ga je sin oborožen s samokresom stražil, da ne pobegne, oče pa se je podal k Sv. Urbanu po orožnike. Pri neki ugodni priliki pa je popihal ujetnik v bližnji gozd. Ko je njegov čuvaj to opazil, je ubeglega zasledoval. Dohitevsil ga na kakih 30 korakov, se je zasledovan obrnil in začel kričati nad zasledovalcem, naj zbeži, sicer je njegova smrt. Toplak, ki je bil pri vojaških narednikih, se grožnja ni ustrašil. Da odvrne napad od sebe, je oddal strel na napadaleca. V desno roko zadet se je končno udal in Toplak ga je mogel spraviti zopet na dom, kjer so ga pozneje orožniki aretirali. Ugotovilo se je, da aretirani 38-letni, v Jiršovce pristojen delavec Martin Kolarič, ki je že devetkrat radi tatvine in vlačugarstva predkaznovan. Klatil se je že dalje časa po ptujski okolici, izvršil več tatvin in se od teh preživljal. Kolarič, ki je znan kot silovit in

nevaren tat, je bil oddan v zaporo okrajnega sodišča v Ptuj.

— Carinjenje poštnih pošiljk. Direkcija za pošto in brzojav v Ljubljani obvešča vse interese, da je ministrstvo za pošto in brzojav v Beogradu sporazumno z ministrstvom financ odredilo, da se vse poštne pošiljke iz inozemstva, ki so prestopile državno mejo do včeraj 25. aprila t. l., carinijo brez dovolila Narodne banke za nakup kritja v inozemski vrednosti za nabavo dotičnega blaga, kar je bilo doslej potrebno v zmislu rešenja ministrstva financ I. br. 1957, od 25. februarja 1922 (razglašeno v »Službenih novinah« št. 45, od 28. februarja 1922 in v »Uradnem listu pokrajinske uprave za Slovenijo« št. 21 od 8. marca t. l. Za vse one poštne pošiljke ki so došle iz inozemstva po 25. aprilu t. l. pa so ta devizna dovolila še nadalje potrebna. Direkcija za pošto in brzojav poziva vse prejemnike teh zadnjih pošiljk, da si pravočasno preskrbe pri Narodni banki potrebna devizna dovolila, ter jih predlože pristojnim carinjalnim postam (Celje, Maribor 2 ali Ljubljana 2). Brez teh dovolil pošta ne more posredovati pri carinjenju poštnih pošiljk in je vsaka osebna intervencija stranke pri carinjalni pošti kakor tudi pri carinjalnici brezuspešna. Pošiljka bo ležala pri carinjalni pošti, dokler na predložil stranka deviznega dovolila. Direkcija za pošto in brzojav opozarja hkrati interese, da poštna uprava ne odgovarja za škodo, ki bi nastala vsled tega, ker je prejemnik pošiljke prepozno predložil devizno dovolilo.

— Zagrebški velesojem odgojen. Kakor nam poročajo iz Zagreba, je upravni odbor zagrebškega velesojma sklenil, da se velesojem odgodi za 24 dni ter se odpravi šele dne 17. junija. Trajal bo do dne 2. julija.

— Okrožnica vsem oficirjem a.-o. vojske, ki niso bili sprejeti v našo armado. Finančna delegacija objavlja, da morajo v našo vojsko nesprejeti oficirji bivše a.-o. vojske predložiti gospodu ministru vojne in mornarice z dokumenti obloženo prošnjo za upokožitve s kraljevim ukazom. Oficirji, ki bodo po predlogu gospoda ministra vojne in mornarice tako upokojeni, bodo od vojnega ministrstva prejeli predpisano »uverjenje«. Na podlagi tega uverjenja naj potem predlože gospodu ministru financ prošnjo za priznanje in odmero pokojnine, in sicer in duplo ter prilože izvirni prošnji izvirno »uverjenje«, prepis prošnje pa prepis »uverjenja«. Te prošnje pošlje gospod finančni minister dotični pokrajinski upravi, oddelku za socialno politiko, da ugotovi pravico do pokojnine in nje višino. Po izvršenih poizvedbah bo potem gospod finančni minister izdal nalog za izplačevanje pokojnine potom pristojne delegacije ministrstva financ. Ravno tako bo izključno gospod finančni minister priznaval v-dovnine in sirotnine takih oficirjev in pa pokojnine že prej upokojenih oficirjev bivše avstro-ogrske vojske, ki so naši državljani.

— Telefonska zveza med Avstrijo in Jugoslavijo. S 1. junijem bo dovoljen telefonski promet s Špiljem in Mariborom, Ptujem, Ljutomerom, Celjem, Varaždinom, Ljubljano in Zagrebom. Pristojbine za navadni govor (3 minute) iznašajo: Špilje-Maribor, Ptuj, Ljutomer 2 francoska franka, Celje in Varaždin 3 francoske franko, Ljubljana in Zagreb 5 franc. frankov (1 frank 700 avstr. kron.)

— Visoka voznina. Znana plesalka Isidora Duncan, ki se je vsled svojih simpatij do boljševizma pred nedavnim preselila v Moskvo, je minule dni napravila izlet z letalnim strojem iz Moskve v Berlin. Voznina je iznašala samo 100 milijonov rubljev.

Ljudska knjižnica
Narodni dom, I. nadstr.

posluje ob nedeljah od 1/2.10.—1/2.11. ure
in ob četrtkih od 1/2.19.—1/2.20. ure
Mladinski oddelek ob sobotah od 18. do 19. ure.

Dopisi.

— Iz Dolgoš. Pretečeno soboto je umrl posestnik Auer Juri. Bil je miren in dobrodušen človek. Njegove hčerke in sinovi so po zakonu vezani z našimi najboljšimi hišami. Naj spi v miru!

— Brezno. Narasla Drava je izvrjala pri Breznu utopljenca moškega srednje starosti. Truplo je že precej strohnelo, obleka se ga le še malo drži, tudi lasje deloma manjkajo — znaki, da je ležal več tednov v vodi. Ker tu ni znano o kakki nesreči, je priplaval gotovo iz Avstrije.

Prevalje. (Tatvina.) Pri posestniku Antonu Kočniku v Lomu je dne 22. t. m. med 13. in 14. uro, ko so bili vsi domači pri kosilu, dosedaj neznani tat se splazil v spalno sobo, vlomil tam v omaro in odnesel različno obleko, italijanski samokres, uro z verižico vred in nekaj denarja. Okradeni trpi okoli 5000 K škode.

— Sv. Trojica v Slov. Gor. Mariborska »Straža« se je nedavno bešno zagnala v tukajšnje Sokole v članku »Krištev policijske ure«. Ker resnicoljubna »Straža« ne pove, kaj je bilo povod »Kalenju nočnega miru«, moramo povedati mi, da so v gostilni »pri stari pošti« nemškutarji (znani Hans Lukman!) mirne slovenske goste z nedostojnimi »tega srbskega c...« še danes za vrati zadavim in njegove špegle z nova zbijem« itd.) izzivali, narkar so ti zapeli nekaj narodnih pesmi. Tudi pri tej pesmi je Lukman vpil: Sokoli so kokolori, fikolori itd. ter z najgršimi psovskami napadal slovensko družbo. Kdo je torej kalil nočni mir? In zakaj je baš »Straža« zagovornica naših nemškutarjev? Da gostilničar niti z besedo ni skušal preprečiti Lukmanovega izzivanja in psovanja, ampak se je celo postavil na njegovo stran, nam je razumljivo. Izzivača Lukmana ima v rokah državno pravičništvo. Če pa »Straža« dela veselje še naprej jemati v zaščito naše renegate svobodno ji!

— Iz Slovenjgrškega okraja smo prejeli: Čudim se, ko vidim mnoge naše ljudi neprestano zahajati v lokale, kamor pred preobratom niti smeli niti smo, v lokale, ki so bili poprej okrašeni z vsenemškimi znaki. Saj smo tudi prej prirejali veselice in so nam bili naši lokali dobri. Sedaj pa se jih naravnost izogibljemo. Najbolj pa se čudim zato, ker vidim baš v naših slovenskih lokalih več snage. Ne hodim rad tja, kjer se izplaknujejo kozarci po cel dan v eni vodi. Kaj takega v naših gostilnah ni, četudi od zunaj morda bolj borno izgledajo ko nemške. Zavedno ljudstvo se zgraža.

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru.

(8. do 17. septembra.)

Obrtniki! Vsakomur, ki je obiskal lansko obrtno razstavo »Slovenskega obrtnega društva v Mariboru«, je znano, kako dobro je uspela ta razstava. Že na tej mali razstavi se je pokazalo, da smo slovenski obrtniki dovolj sposobni in da nas niti svetovna vojna, niti neurejene povojne razmere niso mogle ovirati v našem razvoju in napredku.

Da se ta narodnogospodarsko važna panoga razširi in razvije po vsej naši državi, je potrebno, da zainteresiramo zanj vse merodajne faktore. Kar se je v tem pogledu dosedaj zamudilo, to moramo sedaj zopet doseči. Dosegli pa bomo to le tedaj, če bomo združili vse svoje sile in dokazali s svojim lastnim delom, da hočemo in moramo napredovati, da napredujemo. V tem pa moramo biti solidarni in vztrajni, proizvede dela naših rok pa moramo občinstvu javno pokazati, ga z njim seznaniti in nanj opozoriti. Občinstvo se mora prepričati, da je domač obrtnik ravno tako sposoben, kakor tuj, da so izdelki domače obrti ravno tako dobri in še boljši, kakor pa drago, iz inozemstva importirano blago. Vse to je edino mogoče doseči potom obrtne razstave po celi državi.

Če pogledamo na Nemčijo, vidimo, kako se je tam iz male obrti razvila in se še razvija mogočna industrija, ki si osvaja svetovna tržišča. Vsako leto imajo v Nemčiji nad 50 obrtnih raz-

stav, da pokažejo svojo sposobnost in napredek.

Zatorej pa, če hočemo, da bo tudi v Jugoslaviji obrt napredoval in se razvijala, moramo pridno prirežati in posecati obrtno razstavo. S tem bomo v prvi vrsti koristili samemu sebi, pa tudi državi.

Na »Pokrajinski obrtni razstavi« v Mariboru bodo razstavljena dela obrtnikov in obrtniških vajencev. Pogled na to obsežno razstavo ne bo samo zanimiv, ampak tudi poučen. Ob tej priliki se bo vršilo tudi veliko obrtno zborovanje, na katerem se bo razpravljalo o vseh potrebah in zahtevah obrtništva. Na ta način bomo spoznali medsebojne naše težnje ter si začetli skupno pot v boljšo in lepšo bodočnost. Obrtniki, vsi na delo za naš razvoj in procvit!

Prekmurški obrtniki se zelo zanimajo za razstavo. Na zahtevo tamošnjega obrtništva se vrši v nedeljo dne 11. junija v Beltincih shod obrtnikov iz Prekmurja, na katerem bo predaval g. Fr. Novak, predsednik obrtnega društva o namenu in pomenu obrtno razstave.

Rok za prijave podaljšan do 15. junija. Ker nekateri obrtniki še niso doposlali prijavnice, je odbor podaljšal rok za prijave do 15. junija, da s tem omogoči vsakemu obrtniku udeležbo na razstavi. Opozorjamo pa, da se ta rok ne bo več podaljšal, in se na prepozno došle prijavnice ne bo mogoče več ozirati. Po dosedaj sprejetih prijavnica h udeležba častna. Ljutomer, Ormož, Ptuj in še druga mesta se udeležijo razstave korporativno. Tudi v Prekmurju vlada za razstavo živahno zanimanje. Kdor pomotoma prijavnice še ni sprejel, naj se nemudoma obrne na razstaven odbor, Maribor, Aleksandrova cesta 22.

Časna dolžnost vsakega obrtnika je, da se udeleži obrtno razstave, ki je v prvi vrsti v korist obrtništva. Zato: vsi obrtniki na plan!

Razpis lepaka. Odbor Pokrajinske obrtno razstave, ki se vrši od 8. do 17. septembra v Mariboru, razpisuje natečaj za oficijalen lepak. Za tri najboljše osnutke so razpisane nagrade in sicer po 2000, 1000 in 500 K. Lepak se seveda nagradi razentega še z običajnim honorarjem. Lepak mora imeti poleg slike, katere motiv si umetnik lahko poljubno izbere, še sledeči tekst: »Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru, 8.—17. septembra 1927.« Osnutki naj se pošljejo najkasneje do 1. junija t. l. odboru pokr. obrt. razstave v Mariboru, Aleksandrova cesta 22. Osnutki naj bodo šifrirani ter v zapečateni kuverti pod isto šifro, ime in naslov pa naj se označi na posebnem listu, ki naj se priloži osnutku.

Paviljoni na obrtni razstavi. Stranke, ki nameravajo na Pokrajinski obrtni razstavi postaviti lastne paviljone, morajo odboru predložiti tozadevne načrte najkasneje do 1. junija t. l. v odobrenje, nakar se še bo lahko pričelo s stavbo.

Prodaja okrepčil. Stranke, ki nameravajo ob priliki razstave prodajati v razstavnih prostorih okrepčila, naj pravočasno vložijo tozadevne prošnje pri odboru v svrhu dovoljenja in sklepa tozadevne pogodbe.

JDS.

Demokratski družabni večer v Mariboru se vrši neprekinjeno v soboto 10. junija zvečer v zgornjih prostorih Narodnega doma. Med drugim je na dnevnem redu predavanje vseuč. prof. dr. Hešiča o pomenu Maribora v jugoslovenski zgodovini.

Javni shod Dem. stranke se vrši v nedeljo 28. maja, ob 1/8. uri zjutraj v Sevnici v gestilni Kovač.

Shod zaupnikov Demokratske stranke se vrši v nedeljo 4. junija dop. v Slov. Bistrici v hotelu Beograd.

Javni shod Demokratske stranke se vrši v nedeljo 4. jun. ob 1/8. uri zjutraj v gostilni pri Vaupotiču.

Darujte za 'Sklad otroške bolnice' v Mariboru.

Mariborske vesti.

Maribor, 27. maja 1927.

m Motenja v električni razsvetljavi. Prejeli smo: K predvčeršnjemu in predpredvčeršnjemu motenju v obratu mestnega omrežja podaja Mestno elektriško podjetje sledeče pojasnilo: 24. maja zvečer ob 20. uri 20 min. se je pokazalo prvo motenje, katero pa je bilo po 20-tih minutah — kakor se je mislilo — odstranjeno, tako, da je bilo prvotno mnenje, da leži vzrok motenja v elektrarni Fala ali pa na drugem izven mesta priklapljenem omrežju. Čez nekaj časa je nastopilo drugo motenje, katero je trajalo čez določeni čas, katerega je določila elektrarna Fala za zopetno priklapljevanje, radi česar se je ukrenilo vse potrebno, da se ugotovi kje leži napaka. Vsled daleč izven mesta ležečih, od elektrovođa visoke napetosti elektrarne Fala, odcepljenih krajevnih omrežij se je rabilo za sistematično vršiča se dela seveda mnogo časa, tako, da se je šele o polnoči zamogla ugotoviti napaka ležeča v mestnem omrežju. Ob pol dveh zjutraj je bil tudi priklapljen zopet nedotaknjeni del mestnega omrežja. Merjenje, ki se je vršilo 25. maja zjutraj je pokazalo, da leži napaka v kabljevi progi od Grajskega trga do Scherbaumovega dvorišča, katera je nastala radi prebitja v kabljeve mufe. Z potrebnim kopanjem in popravljanjem se je takoj pričelo, ter je začel ostali del elektrovođa visoke napetosti danes ob 5. uri zjutraj zopet redno obratovati. — Pripomnimo še, da se pri do sedaj vršičih se gradbah razpredelnega omrežja še ni napravil drugi prehod čez Dravo, vendar se izvrši še v tej gradbeni periodi. S gradbo nam bo podana možnost mesto od dveh strni napajati s tokom in ostane v takem slučaju v času popravila le manjši del omrežja brez toka. Pri tem se zahvaljujemo tudi še prostovoljni požarni brambici za izkazano uslužnost, ker nam je bilo mogoče le s hitro preskrbo njihovega avtomobila izvršiti potrebna predela za odstranitev napake.

m Popravek. V naši včerajšnji notici o darovih Glasbeni Matici v Mariboru se mora pravilno glasiti: Viljem Freund, 2.000 K (ne 20.000 K).

m Osrednje društvo trgovskih nastavlencev za Slovenijo krajevna skupina Maribor sklicuje svoj izvanredni občni zbor, ki se vrši 5. junija ob 19. uri v hotelu Halbwidl s sledečim dnevnim redom: 1. Nadomestne volitve. 2. Mezdno gibanje. 3. Slučajnosti. Odbor poziva vse člane, da se zborovanja sigurno udeležijo.

m Pomožniški odbor gremija trgovcev v Mariboru sklicuje za 5. junija ob 18. uri v hotel Halbwidl izvanredni občni zbor pomožniškega zbora z dnevnim redom: 1. Izstop od okrajne bolniške blagajne oziroma pristop k trgovskemu bolniškemu in podpornemu društvu v Ljubljani. 2. Potek mezdne gibanja. 3. Slučajnosti. Radi važnosti naj se vsak trgovski nameščenec udeleži zborovanja.

m Predavanje ruskega filozofa Grigorija Bostumiča. V Maribor je prišel pred par dnevi ruski filozof Grigorij Bostumič, bivši profesor na višjem zavodu za umetnost in gledališče v Kijevu, ki bo v torek 29. t. m. ob 20. uri predaval v kazinski dvorani o skrivnostih okultizma. V sredo 30. t. m. pa o historično-političnih odnosih med Anglijo, Indijo in Rusijo. Bostumič bo predaval v Mariboru nemško, da ga bodo mogli razumeti tudi širši sloji. Sedeži pri predavanju stanejo 5 Din., stojišča 2 Din., dijaška in vojaška stojišča pa 1 Din.

m Nenavaden koncert bo nedvomno koncert voj. pevskega zbora kubanskih kozakov, ki se vrši 31. t. m. v Götzovi dvorani. Ruske pesmi so za nas še vedno nove in polne svežega čara. Zanimiv del koncerta pa bodo kavkaški plesi, ki predstavljajo romantično naravo Kavkaza in burno, strastno čustvovanje kavkaških plemen. Na sporedu so pesmi in plesi, ki jih mariborsko občinstvo še ni videlo. O takih prizorih čitamo edinola v eksotičnih povestih južno-in vzhodnoruskih pisateljev. Koncert kubanskih kozakov bo tedaj zanimiv tudi za najširše občinstvo.

m Turistovski klub Skala iz Ljub-

izlet na Pohorje. »Skala« se pripelje v nedeljo ob 4.13 v Maribor. Po zajtrku v kavarni Central se krene po južni poti k Mariborski koči, pogleda slap Framščice ter poda po obedu čez Sv. Bolfenk, Razglednik k Ruški koči. Po večerji se vrne del izletnikov v Mariborsko kočjo. Binkoštni pondeljek od Ruške kočje po novo nadelani poti v Lobnico, mimo Malega in Velikega Šumika čez Mizni vrh na Klopni vrh, kjer bo otvoritev kočje. Popoldan povratek na Falo, ogled elektrarne, z večernim vlakom v Maribor ter v kolodvorski restavraciji do odhoda ljubljanskega vlaka prijateljski sestanek. Mariborska podružnica SPD in Odelek amaterfotografov SPD vabita svoje člane in prijatelje, da se tega izleta mnogoštevilno in z aparati udeležijo.

Izgnan Madžar. Policijski komisariat je te dni izgnal preko meje Madžara Böhma, znanega hujskača. To je zelo primerno in le želimo, da spravi za njim še razne njegove prijatelje, ki so vsi sumljivi protidržavni elementi. Je nekaj gnezd v Mariboru, zlasti nekaj špedicijskih podjetij, kjer kar mr-goli takih elementov, večinoma Nemcev, Madžarov ali Italijanov, ki ali nočejo poznati našega jezika ali pa se iz njega norčujejo. Naslanjajo se na rovarje domačine, ki sovražijo državo in želijo, da bi jo čimprej vrag vzel. Ti inozemci so tihi in zelo nevarni boljše-viki. Imamo tu še madžarske žide, ki zaslužijo pri nas ogromne svote, v zahvalo pa hujskajo proti državi. — Pri tvrdki Reitingerjevi nasledniki je neki J. C., o katerem se govori, da se navdušuje za veliko Madžarsko in za Habsburžane, si želi nazaj avstrijskih in madžarskih razmer, slavi inteligen-co habsburške dinastije, našega kralja pa imenuje prostega seljaka itd. V svoji pisarni vzdržuje ta človek inozemske uradnike, ki spadajo čez mejo, ker imamo domačih dovolj. Proti vsem tem elementom naj policijska oblast nastopi enako odločno kakor je proti Böhmu, da ne bodo ti sumljivi in dvomljivi elementi končno prišli do prepričanja, da smejo v Mariboru delati kar hočejo.

m Nezgoda. V sredo krog pol 18. ure je prišel pomožni delavec Ivan Kokol v opekarni Dervušek v Lajterspergu z levo roko v cirkularno žago ter si odrezal 2 prsta. Rešilni oddelek ga je obvezal in prepeljal domov.

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

Narodno gledališče.

Repertoar:

Sobota, 27. maja, Parma: »Caričine Amaconke«. Ab. C.

Nedelja, 28. maja, Schönthan in Kadelburg: »Gospod senator«. Izven.

Pondeljek, 29. maja Zaprto.

Torek, 30. maja »Gospod senator«. A.

—O—

Gospod Senator. Opozorjamo na to veseligrjo, ki se vrši jutri 28. t. m. v tuk. gledališču, in ki je vprizorjena že pred leti, žela mnogo uspeha.

Objave.

§ Koncert »Drave«, kateri se vrši 1. junija ob 20. uri v Götzovi dvorani, je bil, kakor objavljeno, prvotno določen v proslavo kraljeve poroke. Ker sodelujeta društvena godba in pevski zbor pri skupnih proslavnih svečanstih, iz tehničnih ozirov ni bilo mogoče koncerta z istimi združiti. Pri koncertu so tokrat zastopani predvsem štajerski skladatelji: bratje Dr. Ipavci, dr. Schwab, Korun, Hudovernik. Iz prijaznosti sodelujeta operna pevka gđ. Mezgečeva in učiteljica »Glasbene matice« Hegedičeva.

§ Biro dela državne Komisije za ruske begunce v Ljubljani, hotel »Socia«, naznanja tem potom gg. delodajalcem, da ima na razpolago razne vrste strokovnjakov, kvalificiranih in navadnih delavcev, trgovskih in bančnih uslužbencev, zmožnih slovenskega, nemškega, francoskega, angleškega in drugih jezikov.

§ Zgrubila se je večeraj na poti iz Košaka do Maistrove ulice zlata verižica s priveski. Pošten najditelj naj blagovoli oddati proti nagradi na poli-

Izred sodišča.

Maribor, 26. maja.

Huda zakonska polovica.

Radi hudodelstva javnega nasilstva 9. slučaj po § 93. kaz. zak. in pregreška po § 104. srb. k. z. se je zagovarjala pred okrožnim sodiščem 57letna posestnica Alojzija Lepo iz Boča, okraj Maribor. Lepova in njen mož Anton živi v prepirah tako, da mora služiti mož za hlapca. Ker ne more ostati doma, je nameraval zahtevati razdelitev premoženja. Vsled tega sta dobila župan občine Boča, Tomaž Hojnik in cenilec Tomaž Vrhovnik od tukajšnega okrajnega sodišča nalog, naj poplšeta in cenita posestvo. V to svrhu sta se dne 6. decembra l. l. podala župan in cenilec v spremstvu obtoženke moža k Lepovi. Župan je skušal ženo in moža spraviti, kar pa se mu vsled ženinega odpora ni posrečilo. Ko ji je povedal namen prihoda ter prečital ukaz sodnije je razburjena žena začela zmerjati komisarija z besedami: »Vi ste roparji in ubijalci, prišli ste me s palicami ubijati.« Na izjavo župana, da je prisiljen pričeti s cenitvijo, je žena, ki se ni dala pomiriti, odšla iz sobe ter zaklenila vrata za seboj, tako da so bili župan, cenilec in mož obtoženke oprani svoje svobode. Zaklenjeni so ženo pozivali, ko jih je prihajala gledat skozi okno, naj jim odpre, tega pa ni hotela storiti, tako da so bili primorani duri odpreti s silo. Rabijska žena, ki v bistvu svoje dejanje prizna, je bila obsojena na 400 Din. globe, v slučaju neiztirljivosti pa na 10 dni ječe.

—O—

Uporni organist.

39letni organist Franc Borovinšek iz Zavrča, okraj Ptuj, je bil obtožen radi § 104. srb. k. z. Dne 26. marca je prišel današnji obtoženec, ki je tudi občinski oznanjevalec, k županu Josipu Troha v Zavrču. Ko mu je župan povedal, da je dospel na občino zopetni ukaz okrajnega glavarstva, da se morajo vsi razglasiti pred razglasitvijo župana vidirati, je organist zahteval, da mu župan pokaže dotični ukaz. To je župan zavrnil in oznanjevalca opozoril, da je v občinskem uradu in da se naj dostojno vede, ker bi ga drugače odpustil iz službe; Borovinšek pa se je tako razjaril, da je v osornem in zaničljivem tonu županu zabrusil v obraz: »To Vas nič ne briga, Vi nimate pravice mene odpustiti, ampak samo odbor, če hočete vidirati, pridite vsako nedeljo k cerkvi, tam lahko vidirate.« Sodba se glasi na 50 Din. globe.

Sport.

: MAK II.: Svoboda II. igrata ob 1/9. uri na prostoru S. V. Rapid predigrjo k prvenstveni tekmi »Maribor« »Svoboda«.

: Naraščaja »Maribor« in MAK tekmujeta od 9. do 12. ure na prostoru »Maribor«.

: Maribor: Svoboda. Danes ob 10. uri absolviraj ISSK »Maribor« svojo zadnjo prvenstveno tekmo. Igra na prostoru »Rapida« s SK »Svoboda«.

: Maribor: Sturm (Gradec): Rapid 6:1. Prvenstvena »Svoboda«: Ptuj 4:2.

: Varaždin: ISSK »Maribor« je premagal 25. t. m. VSK z 2:1 (2:0). Igra je stala na zelo nizkem nivoju. Sodnik g. Fezenček popolnoma nemogoč človek. — SK Drava (Varaždin) je premagala isti dan zagrebški SK »Penkala« z 3:2.

: Čakovec: ČSK: Zlatar 9:1.

Seja nemške vlade.

DKU Berlin, 25. maja. Danes ob četrti na 19. uro se je sestel kabinet pod predsedstvom državnega kancelarja. Zunanji minister dr. Rathenau je v dvehurnem govoru razpravljao o genovski konferenci. Baval se je posebej pogajanj v komisijah in rapalsko (nemško-rusko) pogodbo, omenjajoč njeno predzgodovino in početek ter njene koristi, kakor tudi ugovore drugih držav. V splošnem pa smatra, da je konferenca dosegla pozitivne uspehe. Nato je poročal finančni minister dr. Hermes o poteku svojih pogajanj v Parizu. Seja je trajala pozno v noč.

Zdravstvo.

Doc. dr. I. Matko:

Gilji in naloga ambulatorija Protituberkulozne lige v Mariboru.

V začetku januarja leta 1922 se je ustanovila v Mariboru liga z namenom, da začne s pomočjo in neposrednim sodelovanjem naroda samega boj proti jetiki, največji sovražnici in morilki človeškega rodu. V koliko je bil potreben ta boj, priča najbolje statistika, ki je dognala, da umre na pr. v mestu Mariboru vsak peti človek za jetiko, a to spricu dejstva, da ima naše meso podnebje, ki je slično onemu v južnotirolskem slavnem Meranu, in da mesto slovi daleč na okoli po svoji naravi, zdravi legi, po svojih lepih, skrbno negovanih vrtah nasadih in po svoji čistoti.

Liga si je razvrstila stavljeno nalogo v tri velike skupine, ki so:

- a) pouk naroda o bistvu, prenosu in obrambi jetike,
- b) ustanovitev oskrbovališča in
- c) zdravilišče za jetične.

K prvi točki spada med drugim tisk in razširjanje brošurice »Boj jetiki«. Pouk o jetiki ali sušici, nadalje razni spisi v časopisih, predavanja v mestu in na deželi ter plakat »Postojte in čitajte«, s katerim se je hotelo na kratko opozoriti narod na ogromno nevarnost, ki mu preti s strani jetike in ga povabiti k pristopu in podpori započete akcije. Plakat se je razobesil v vseh gostilnah, kavarnah, šolah, in na vseh javnih prostorih mariborskega okraja. Brošurice pa romajo in bodo romale brezplačno v tisočih in tisočih izvodih med ljudstvo na deželo toliko časa, da dosežejo v zadnjo in najrevnejšo kočjo na Pohorju!

K drugi točki spada po pravilih lige ustanovitev oskrbovališča v primernejših krajih, ki naj nudijo revnim in podporo vrednim ljudem brezplačno nasvete, zdravniško preiskavo, in zdravljenje. Po potrebi naj dele ti zavodi tudi gnotne podpore v živilih, blagu ali denarju. Oskrbovališča bodo razpolagala s posebno izučeni sestrami z nalogo, da obiskujejo bolnike na domu ter pouče nje in njih okolico v zdravstvenem oziru.

Odbor Protituberkulozne lige je spoznal veličnost omenjene točke in je osredotočil v zadnjem času vse svoje sile, da oživetvori v Mariboru tako oskrbovališče. S pomočjo merodajnih faktorjev in predvsem naroda samega, se je posrečilo, tak zavod (ambulatorij) za okraj Maribor ustanoviti v nekdanjih ordinacijskih prostorih umrlega zdravnika dr. Turšiča, ki obstoja iz čakalnice, garderobe z dvema kabina-ma in preiskovalnice.

Pri opremlitvi in raznih drugih napravah v prostorih ambulatorija se je liga ozirala predvsem na dve glavni točki:

1. da ustreže ambulatorij vsem modernim zahtevam higijene, in
2. da zbudi v bolniku in obiskovalcu ambulatorija že s pogledom na vse njegove naprave čut in zavest, da je jetika nevarna in lahko prenosljiva bolezen, katere se moremo obraniti s čistočo in snago.

K prvi točki, v svrhu temeljitega snaženja, spadajo na pr. sledeče naprave: kritje tal z linolejem, izpolnjevanje vseh kotov in koticov s cementom ali kitom, pleskanje sten do visokine 2 metrov z oljnatno barvo, opaženje sten okoli pljuvalnikov, umivalnika in stenskega vodovoda s ploščami iz belega porcelana, kritje vrat okoli ključ in ključavnic s steklom, vzidanje omar v stene itd. V svrhu lažje desinfekcije in temeljitga snaženja so pokrite vse police, mize itd. s steklom, miza za preiskovanje bolnikov s cinkovo ploščino; poleg preiskovalne mize za seč in pljunke pa se postavi v steno vzidan desinfektor, ki naj razkuži ves infekcijski material (pljunke, posodo, pljuvalnike, brisače itd.). Ambulatorij razpolaga tudi z mikroskopom v svrhu preiskave seča in pljunkov na prisotnost bacila tuberkuloze. Oskrbovalna sestra je natančno izučena v barvanju pljunkov in tozadnih preiskavah.

Naloga ambulatorija sama se strne v sledeče točke: a) Vsakdo brez izjeme, se brezplačno preišče, če poišče vsled pljučnega obolenja zdravniška pomoči v ambulatoriju. Revni in podporo potrebni sloji dobe brezplačno recept, navedila in vsako nadaljnjo zdravljenje, tudi z višinskim solncem itd. Premožni sloji pa dobe nakaznico za svojega zdravnika z diagnozo in s potrebnimi navodili za nadaljnje postopanje.

b) Komu brez izjeme se preišče v ambulatoriju pljunke na bacila jetike. Preiščejo se ne samo pljunke, katere izkašljajo bolniki v ambulanci v posebne posode, ampak tudi pljunke, ki se v primerno zavarovanih posodah, kupicah etc. prinesejo in izročijo oskrbovalni sestri.

c) Preiskava pljunke in pljuč omogoča v ambulanci delitev bolnikov z odprto in zaprto tuberkulozo in določa s tem smernice nadaljnjemu postopanju.

d) Vsakdo s pozitivnim izvidom se že v ambulanci poduči o bistvu bolezni, o prenašanju in nevarnosti jetike in kako se naj zadrži nasproti rodbini, odnosno okolici. Vsak novi obiskovalec pa dobi brez izjeme po eden iztis brošurice »Boj proti jetiki« in »Pouk o jetiki« itd.

e) Vsak slučaj z bacili v pljunke in primernim izvidom na pljučih se zabeleži v posebno polizvedovalno in oskrbovalno polo, katero je založila liga in služi evidenci in polizvedovanju o položaju bolnika. Vsi drugi slučajji se vpišejo samo v ambulančno knjigo.

f) Revni bolniki s primernim štadijem in potekom bolezni dobe brezplačno tuberkulinove injekcije, kopeli z višinskim solncem itd. Vsi oni bolniki pa, ki se izkažejo z ubožnim izpričevalom občine, dobe v vseh mariborskih lekarnah na recept in izkaznico ambulatorija 20% popust za zdravila. Revenem se bodo dala tudi po možnosti brezplačno zdravila.

g) Ambulatorij zaposluje oskrbovalne sestre, ki obiskujejo na domu jetične bolnike. Sestra se pri tem informira o socialnem in materijalnem položaju bolnika, o njegovem stanovanju itd.; poduči njega in njegovo okolico o bistvu bolezni, kako se prenaša in kako se je človek obrani. Sestra da primer-

ne nasvete seveda v primerno poučevalnem tonu glede snage, reda, odnosno nereda v stanovanju in zavzivanju zdravil. Sestra sestavi o teh obiskih kratek spis, katerega zabeleži v oskrbovalno polo dotičnega bolnika. V gotovih presledkih ponavlja sestra svoje obiske pri bolnikih in zabeleži vsakokrat dobljene vtise.

h) Slednjič daje Liga odnosno ambulatorij ubožnim slojem seveda le po možnosti primerne podpore v živilih, blagu ali v denarju, deli event. še higijenične pljuvalnike in posreduje pri oblastih za morebitne desinfekcije stanovanj.

Vodstvo ambulatorija sem prevzel osebno z zdravnik internega oddelka v Mariboru z namenom, da služi ambulatorij med drugim vzgoji naših mladih zdravnikov — začetnikov in jim spopolni izobrazbo, v kolikor je ne more dati bolnica. Kajti v bolnici opazujejo naši zdravniki po največ samo ležec in težak tuberkulozen material, skoraj samo v tretjem štadiju obolenja, dočim predstavljajo na oddelku začetni slučajji redkost. V ambulatoriju pa se naj uči naš mladi zdravnik predvsem spoznavati početek bolezni, obnem vse težkosti in neprilike, ki obstojajo premnogokrat pri stavljenju zgodnje diagnoze in pri oskrbi teh bolnikov. Mi smo danes na jasnem, da ne obsega interna medicina skoraj bolezni, ki bi zahtevala toliko individualizacije, ko ravno jetikal (Konec pril.)

Partija št. 57.

Za sledečo 24. 8. 1921 v glavnem turnirju v Celju, igrano partijo je voditelj belih dobil 2. lepoto nagrado. Prvi zmagovalac dr. Aladar Erdey, je v tem turnirju zgubil edino leto partijo.

Igra damskega kmeta.

Bel: Poljanec.	Crni: Dr. Erdey.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. Sg1—f3	e7—e6
3. c2—c4	b7—b6
4. Sb1—c3	Lc8—b7
5. Lc1—g5	Lf8—b4
6. e2—e3	h7—h6
7. Lg5—h4	c7—c5
8. a2—a3	Lb4xc3
9. b2xc3	d7—d6
10. Sf3—d2	e6—e5
11. d4—d5	Sb8—d7
12. Lf1—d3	Dd8—e7
13. e3—e4	g7—g5
14. Lh4—g3	h6—h5
15. h2—h4	g5—g4
16. Sd2—b3	Sd7—f8
17. Sb3—c1	Sf8—g6
18. Sc1—e2	Lb7—c8
19. Dd1—c2	Sf6—g8
20. a3—a4	g7—g5
21. 0—0—0	Sg8—h6
22. Td1—e1	Lc8—d7
23. Kc1—b2	0—0
24. Kb2—a3	Kg8—g7
25. f2—f4	f7—f6
26. f5—f5	Sg6—h8
27. Lg3—f2	Tf8—c8
28. Se2—g3	Ld7—e8
29. Te1—b1	De7—c7

30. Lf2—e3	Sh6—g8
31. Ld3—e2	Ta8—a7
32. Tb1—g1	Kg7—f8
33. Tg1—b1	Ta7—b7
34. Tb1—b2	Tc8—b8
35. Sg3—f1	Sh8—f7
36. Dc2—d2	Sf7—d8
37. Sf1—h2	Dc7—g7
38. Dd2—d1	Sd8—f7
39. Sh2xg4!!	h5xg4
40. Le2xg4	Kf8—e7
41. Lg4—f3	Ke7—d8
42. g2—g4	Sg8—h6
43. Th1—g1!	Dg7—h7
44. Dd1—d3	Sh6xg4!
45. Tg1xg4	Sf7—h6
46. Tg4—g1	Tb7—g7
47. Tg1xg7	Dh7xg7
48. Tb2—g2	Dg7—h7
49. Dd3—d1	Tb8—b7
50. Dd1—c1	Sh6—g8
51. Dc1—g1	Sg8—h6
52. h4—h5	Dh7—h8
53. Dg1—h2	Sh6—g8
54. Dh2—g1	Sg8—h6
55. Dg1—h2	Tb7—g7
56. Tg2—g6!!	Sh6xf5
57. e4xf5	Le8xg6
58. f5xg6	b6—b5
59. Dh2—c2!	b5—b4
60. c3xb4	a5xb4
61. Kc3—b3	Dh8—e8
62. Dc2—f5	Crni se uda.

—o—

Novi Sad. Svojčas smo poročali, da sn je na letos projektirani savezni glavni turnir preložil na prihodnje leto; Sedaj je pa vendar upati, da se bo turnir vršil letos. Ozločitev pade v najkrajšem času.

Iz sahovskega sveta. Nemški šah. mojster Teodor pl. Schewe je umrl. — Veliki amaterski turnir v „Landstrasser Schachbund“ na Dunaju je končan; od 36 udeležencev je 1. zmagovalac dr. Mandel, 2. Vuković, Zagreb. — O Bin-koških se vrši v Berlinu match Holan-dija—Nemčija.

Razno.

r Poziv na vešala. Sarajevska »Vešerna Posta« prinaša sledeč dopis iz Skadra: Radi nekega zločina je bil nedavno obsojen veleposestnik v Tirani, Hamdi-beg Toptani, na smrt. Obsojenec pa se sedaj nahaja na Dunaju in tiranska vlada mu je sporočila obsodbo pismeno ter ga vljudno pozvala, naj se v teku 10 dni vrne v Albanijo, da se bo na njem lahko izvršil pravorek sodišča, ker bodo v slučaju, da tega ne stori, porušili in požgali celo njegovo posestvo. Originalna je albanska administracija, poziva človeka na vešala tako, kakor se pri nas poziva goste na čajanko, a požiga in uničenje imetja, mesto da bi jih zaplenila v korist države. Tako je uničila posestvo Avdi-bega Toptanija v Tirani, Pazarčijeku in Draču, v vrednosti 50.000 napoleonov. Avdi-beg Toptani je bil namreč istotako kot Hamdi-beg Toptani obsojen na smrt v odsotnosti.

Listnica uredništva.

Sokol Mozirje: Vaš zadnji dopis žal došel prepozno za večeraj — danes pa nima več pomena! Zdravo!

Pretrgana pesem

Poljski spisala Eliza Orzeszkowa, prevel Vinko Albič.

(Dalje).

(19)

»Ne vem, jaz ne vem, in nihče v celi okolici tega ne more vedeti, kajti nihče ne pozna kneza.«

»To je torej tisto, okrog česar se vse vrta,« je zaključil Przyjemski in starcu prožil v slovo dolgo, belo roko.

»Zelo bi vam bil hvaležen, ako bi mi dovolili, da se včasih oglasim pri vas.«

»Prosim lepo,« je vljudno odgovoril Wygrycz. »Ali nameravate s knezom še dalje časa ostati v našem kraju?«

»Ne predolgo. Odtod odideva na knezova posest, a prav lahko je mogoče, da se zopet vrneva in tu ostaneva čez zimo.«

O teh besedah je opazoval Klara, ki je z žarečimi očmi gledala — ne njega, marveč očeta.

Przyjemski se je zahvalil še za knjigo, ki mu jo je posodila Klara, potem pa je zapustil tiho hišico.

Komaj so se bila vrata zaprla za gostom, je Klara pobegla k očetu ter mu burno padla okrog vratu.

»Ljubi očka, dragi, zlati oče, kako sem vesela, da si tako ravnal!«

Poljubila mu je roko in čelo. Wygrycz se je skušal osvoboditi iz njenih objemov in je rekel godrnjače:

»No, no, je že dobro... daj mi domačo suknjo in copate; spat grem, obisk me je utrudil.«

Klara je takoj šla po stvari; medtem je bila Franja prišla iz druge sobe in delala opazke o obisku. Že med vrati je čula Klara rezki glas sestre, ki je rekla očetu:

»To ti pravim, papa, ta gospod Przyjemski je zaljubljen v Klara, to vem za gotovo. Ali si ga videl, ko je rekel: kajti gospodična Klara je angel? In kakšen obraz je delal pri tem!«

»Kaj ti veš o takih stvareh? Takim mladim ljudem se ne spodobi, govoriti o tem,« jo je pokaral oče.

Franja pa se ni dala ugnati in je odgovorila: »Nisem več otrok; ako Klara sme imeti kavalirja, potem je meni dovoljeno, da vsaj vem, da ga ima...«

Klara je s tresočimi rokami očetu držala suknjo. Wygrycz se je obrnil k mlajši hčeri:

»Drži za zobni ostril jezik in nehai sestro dražiti in jeziti. Rajši se potruji, da ji boš podobna. Ko je tisti gospod rekel, da je angel, je govoril resnico.«

V domači suknji, s copatami klopotaje je šel iz sobe.

Franja ni rekla nič več; dasi je imela še nekaj časa, si je nadela klobuk in prej nego navadno šla od doma k šivilji. Klara je poklicala brata.

»Idi po zveček,« računila bova.«

Okrogločelni zali deček z živahnimi očmi jo je objel in rekel, kakor li jo hotel tolažiti:

»Franja je vedno tako poredna! Draži te in se vedno napira s tabo.«

Klara je malčku pogladila čelo in lase in odgovorila:

»Tega ne smeš govoriti, da je Franja poredna: dobro srce ima in nas ljubi vse, samo nekoliko nepremišljena je v besedah in večkrat tudi neskromna, to ji moramo izpregledati.«

Deček jo je še vedno objemal, jo božal in rekel gledajoč jo z velikimi otroškimi očmi:

»Ti si boljša, mnogo, boljša. Ti si moja, Franjina in papanova mama...«

Klara se je smejala, se sklonila k okrogločelnemu dečku ter ga glasno in prisrčno poljubila na lica...

IV.

Ko je bil Wygrycz drugi dan v domači suknji in copatah odšel k popoldanskemu počitku, in je bila Franja odšla k šivilji, Klara pa sedla za mizo z malim bratom, da mu pomaga pri šolskih nalogah, je nekdo potrkal na vrata male sobe. Stanko je skočil s stola, planil k vratom in jih odprl. Ko je bila Klara dvignila oči od bratovega sešitka in ogledala proti vratom, kdo prihaja o tako nenavadni uri, ji je rdečica zalila obraz.

»V nevarnosti, da se vam bori zdel vsiljiv, kar ni samo neprijetno, marveč tudi smešno,« je pričel Przyjemski kar med vrati, »prihajam danes zopet, da vam napravim majhno ponudbo. Poprej pa naj vam želim dober dan, ali pravzaprav dober večer, ter vas vprašam, zakaj vas danes ni bilo v utico. Kakor po navadi sem se spremljal po vrtu, knjigo sem vzel s sabo in

mislil, da bom skupno z vami čital lepo pesem... A žalbiog sem vas čakal zaman. Zakaj pa niste prišli?»
 »Nisem ušla. Morala sem k gospe Antkiewiczovi po nove čepice za obšivanje, tudi o neki gospodinjski stvari sem se morala pomeniti z njo.«
 »Ah, tista gospa Mutkiewiczova! Koliko časa vam jemlje in koliko neprijetnosti napravlja meni!«

»Neprijetnosti? Vam?«
 »Da. Že drugič sem imel sličnosti zaradi nje, ker vsa nisem ob navadnem času pašel v utici. Obakrat ste bili zadržani zaradi nje.«

Govoreča te besede, sta se gledala neprestano, kakor bi ne mogla pogleda odvrniti drug od drugega.

»Sedite vendar, prosim,« je slednjič rekla Klara.
 »Hvala, ne sedel bi rad; prišel sem sem z namenom, da vas izvabim iz sobe.«

Pokazal ji je knjigo, ki jo je bil včeraj vzel s sabo in jo stopivši dejal v klobuk.

»Predlagam pa to-le: Sedaj pojdeva v utico in bojeva skupaj čitala pesem »V Svici,« ki jo tako poveličujete. Vam je všeč tako? Vzemite delo s sabo. Lahko šivate, jaz pa bom glasno čital. Kako vam ugaja moj nasvet?«

»Ah, kako bi bilo to lepo!« je vzkliknila z odkritosrčnim veseljem. A takoj na to se je obrnila proti Stanku. »A nisem še prosta. Delati moram še s Stankom.«

Deček, ki je z veliko radovednostjo poslušal razgovor sestre z gostom, se ji je nežno približal in jo prosil:

»Le pojdi, Klara, pojdi, draga, dobra sestrice! Pojdi, ako te veseli. Jaz bom sam zvršil naloge. Kaj pa je to takega? Samo zemljepisje še čaka. Imena se naučim na pamet, zvečer me lahko izprašaš. Boš videla, kako bom priden.«

»Ali se lahko zanesem na to, Stanko?«
 »Sveda. To storim zate! In za očka!«
 Veselje ji je odsevalo z obraza, a bila je še vedno neodločna in je v zadregi šepetala:

»Kako pa bo s samovarom?«
 »Sam nastavim samovar. Kaj pa to? Saj sem doštikrat videl, kako se to dela!« je živahno vzkliknil Stanko.

»Ali me pokličeš, ko se papa vzbudi?«
 »Da, takoj te pokličem, dobro bom pazil. Tudi če Franja pride domov, bom pazil in te pokličem, da ne bo delala zbadljivih opazk, ako te vidi z gospodom.«

Klara mu je s poljubom zatisnila usta in pohitela v svojo sobo. Dve minuti pozneje je šla s košarico, ki je bila polna tančice in čipk, skozi vrt s Przijskim, ki ji je rekel:

»Ljubega bratca imate... najrajši bi ga bil poljubil zato, ker vas je za hip rešil opravkov. Vi ste v rodbini služni duh. A kaj pomenijo dečkove besede zaradi zbadljivih opazk vaše mlašč sestre, ako bi vas videla v moji družbi?«

Klara je bila v veliki zadregi, k sreči pa je bila ta hip v sosednjem vrtu opazila tako čudovito igro svetlobe in sence, da je vzkliknila navdušeno:

»Poglejte, pogledajte, kako čudovito padajo solnčni žarki v temnem drevoredu. Preproga zlatih, premikajočih se nit! Kako to iskri in leskeče!«

»Ste li bili že kedaj v onem vrtu?«
 »Ne, še nikdar; kako bi neki prišla tja?«

»Nekaj mi je prišlo na misel!... Da mi ni že prejši... Gotovo bi vas veselilo, ako bi park, ki ste ga občudovali iz daljave, spoznali od blizu. Skupaj si hočeva ogledati knezov vrt.«

Ona se je ustrašila te ponudbe.

»O ne!« je vzkliknila. »Knez je prepovedal vstop na vrt.«

On se je skoro glasno zasmel.

»Ako vas pa jaz vpeljem!«
 To je res, ako jo on vpelje, bi bilo isto, kakor da je dovolil knez. Izkušnja je bila velika. Kolikokrat je, gledajoč od daleč krasne drevorede sanjala o tem, da bi jih vsaj enkrat v življenju prehodila po vsej dolžini, da bi se en hip mudila v tem morju zelenja, kjer sta tako čudovito valovala svetloba in sence! Vendar je čutila čudno neodločnost. Obotavljaje se je obstala pred utico.

»Kaj pa, ako ga srečava?«
 »Koga?«
 »Kneza.«

Przijski se je zopet zasmel tako na glas, kakor ga še ni slišala smejeti se.

»Ni ga doma, šel je takrat o ddoma, kakor jaz,« je trdil z odločnim glasom.

»Morda bi bilo pa vendarle boljše, ako bi ostala v uti?«

A on jo je prosil.

»Odločite se vendar... Gotovo si že dolgo želite, priti v ta vrt, in jaz bom srečen, da bom mogel izpolniti vašo željo. Prosili ste padajočo zvezdo, naj vam bo dano, da to leto en dan prebijete v gozdu... Morda bo izprehod v tem vrtu vsaj deloma nadomestil onega, o katerem sanjate... Pojdite, prosim vas...«

(Dalje prih.)

Glavni urednik: Radivoj Reljar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

V četrtek, dne 1. junija 1922 ob 20. uri v GÖTZOVI DVORANI

LJUDSKI KONCERT narodno-železničarskega glasbenega društva „Drava“.

834 2-1

17.-28. jun.
1922

Zagrebački Zbor

Pojasnila, prodaja legitimacij in znakov, odprema razstavljenega blaga.

Carinsko-špedicijski-bureau

Bran. Puljević & I. Bonča

častni zastopniki Zagrebačkog Zbora.

842 3-1

MARIBOR, Aleksandrova c. 44-I. — Telefon 138.

Zahvala.

Povodom požara, ki je izbruhnil v kemični tovarni „JELEN“ v Meljski cesti, pogorelo je tudi moje skladiščno poslopje, v katerem so se nahajale za požar nevarne tvarine. Skladišče je bilo zavarovano pri „Občni zavarovalnici Assicurazioni Generali v Trstu“ po njenem tukajšnjem glavnem zastopniku g. Franju Havliček. Kljub temu, da sem nastanjenje kemične tovarne v svojih poslopih ter vsled tega nastalo veliko večjo nevarnost prezrla javiti zavarovalnici, ki toraj ni bila zavezana me odškodovati, je le-ta vendar škodo čim najkulantneje določila in mi izplačala. Štejem si v svojo dolžnost, da se za ta blagohotni čin imenovani zavarovalnici čim najtopeje javno zahvalim ter da jo najtopeje priporočam.

MARIBOR, dne 18. maja 1922.

Elizabetha Welle,
hišna posestnica.

834

Med. univ. 2-3
Dr. Viktor Gregorič
naznanja, da se je nastanil v dižavnem
zdravilišču
Rogaška Slatina
kot praktični zdravnik in boče od
danes naprej ordiniral v vili Dr. Hoisel.

Prvovrstno vinogradno posestvo

v Ljutomeru, ca. 57 oralov, od tega 27 oralov prvovrstnega vinograda, gospodarska hiša in velika gospodarska poslopja; več vinskih, stiskalnice, vse v dobrem stanju samo radi razdelitve dedščine takoj na prodaj pri Wiener & Komp., Graz, Jungferngasse 1 (1221 G). 824

Brivski pomočnik, zmožen fine moške postrežbe, se sprejme takoj pri Frano Novaku, brivec v Mariboru. 811 2-2

Na prodaj lep železen stadijnik z bakrenim kotlom, velik stadijnik s ploščicami, stiskalnica za 300 litrov (Doppel-druckpresse) in spalna soba iz trdega lesa, Franjo Rajh, Bistrica pri Mariboru. 821 2-2

Dve izborne citre takoj na prodaj. Naslov v upravi „Tabor“. 823 3-2

Na prodaj: Omara, pestelje, nočna omara, stenska ura, omara z 6 predali, podobne, mize, stolice, moške perilo in dr. Vpraša se: Rotovžki trg št. 8, I. nadst., levo. 831

Nova hiša, četrt ure od cerkve, z vrtom in takojšnjim stanovanjem, 3 stanovanja in 2 kuhinji, cena 270.000 na prodaj. Posedstvo z gostilno in trgovino, blizu postaje in mesta, se ceno prodaja. 837

Posredovalnica „Rapid“, Maribor, Gosposka ul. 28.

Kupim vinogradno posestvo v skupni meri 12-20 oralov, cena 600-900.000 K v okolici Maribora. Ponudbe pod J. H., Maribor, Stritarjeva ulica 5, 833

Prda se hiša št. 72 na Teznu 4 sobe, 3 kuhinje, pritlikline in vrt. Stanovanje se dobi takoj. Poizve se: I. Resman, Tezno 72. 830

Izgubila se je komisijska knjižica skupno s sportnim listom in nekaterimi drugimi važnimi dokumenti. Najditelj se prosi, da isto odda pri oglašnem zavodu I. Sušnik, Slovenska ul. št. 15, proti primerni nagradi. Najdeno za najditelja nima nikakega pomena. 835

Mala oznanila.

Prazne zaboje, v zelo dobrem stanju po izredno nizki ceni, prodaja Tobačna glavna zalog v Mariboru. 625 10-4

Jetlika! Strokovni zdravnik za pljučna bolezen dr. Pečnik ordinira s l. jemo torka in petka v St. Jurju ob j. z. Kupite tudi njegove tri knjige. Navodila, kako do zdravja priti, o zdravljenju. 493

Brivnica Frana Novaka na Aleksandrovi cesti št. 22 se priporoča.

Gospodična, katere prevajanje posvetstvo na deželi, so želi seznaniti s starejšim gospodom v svrhu ženitve. Ponudbe pod št. 838 na upravo. 838

Onaj gospodin, koji je u četvrtak ukrado u Velikoj kavarni beli slannati šesir sa potpisom, neka ga u roku od 48 sati dostavi natrag. Horvat. 880

Zamenjam stanovanje v Celju, obstoječe iz treh velikih, svetlih sob v pritličju, kuhinje in pritlikline, za stanovanje s 4-5, četudi manjšimi sobami v Mariboru, če mogoče v bližini parka, event. s kosčkom vrta. — Naslov pora uprava „Tabora“. 839

Proda se stenski telefon. Naslov peva uprava.

Odda se večje količine prvovrstnega

cementa

iz Splita. 804 3-2

HITROZID

Vetrinjska ul. 30-I.

Zaloga čevljev Dragotin Roglič, Koroška cesta 19, Maribor
komisijska zaloga pri Betki Lešnik, Gosposka ulica 14.

1. svetnega izdelka

Pozor! Pozor! Pozor!

V dalmatinski kleti,

Vetrinjska ulica števil. 9

v MARIBORU

se toči prvovrstno dalmatinsko vino á 9 Din, II. vrste á 8 Din in priznani refošk iz suhega grozdia á 20 D liter. — Na debelo postavljeno franko na dom od 56 litrov dalje po dogovoru. — Na debelo! — Na drobno! — 828 2-1 — Bolnim in slabokrvnim se toplo priporoča refošk firme **CARIC & MATKOVIĆ.**

SLOVENSKA TRGOVSKA DELNIŠKA DRUŽBA V LJUBLJANI.

POZIV k subskripciji novih delnic.

Redni občini zbor Slovenske trgovske delniške družbe v Ljubljani je sklenil dne 18. marca t. l. zvišati delniško glavnico

od K 5,000.000 na K 8,000.000

z izdajo

7500 novih delnic á K 400.— nom.

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi dveh starih delnic eno novo á K 440 prištevši 5% obresti od nominalne K 400 od 1. jan. do dneva vplačila.
 2. Novi delničarji dobe delnice po kurzu K 480, prištevši 5% obresti od nominalne K 400 od 1. januarja do dneva vplačila.
 3. Delnice druge emisije participirajo na čistem dobičku za leto 1922.
 4. Nove delnice se bodo izročile proti vrnitvi začasnega potrdila podpisovateljem takoj po končani subskripciji.
 5. Reparticijo delnic za nove delničarje si pridružuje upravni svet.
 6. Podpisovanje delnic nove emisije se vrši od 10. V. do 31. V. 1922 in sicer pri:
 - a) Slovenski trgovski delniški družbi, Ljubljana, Resljeva cesta št. 22;
 - b) Slovenski-trgovski delniški družbi, skladišče Rakek;
 - c) Slovenski eskomptni banki, Ljubljana in pri vseh njenih podružnicah, in sicer: Novo mesto, Rakek, Slovenji gradec in menjalnici Slovenske eskomptne banke v Ljubljani, Kolodvorska ulica;
 - d) Trgovski banki d. d., Ljubljana, Beethovnova ulica št. 10 in Trgovski banki d. d., podružnica v Mariboru.
 7. Delnice se bodo izdajale v komadih á 1, 5 in 25 delnic.
- Naša družba posluje specijelno v kolonijalni in specerijski stroki samo na debelo. Ima svoje poslovne prostore in skladišča v lastni hiši, Resljeva c. št. 22 blizu glavnega kolodvora. Vzdržuje tudi veliko skladišče na Rakeku in sicer s specerijskim, kolonijalnim blagom ter deželnimi pridelki.
- Delokrog družbe postaja čimdalje večji, poslovanje se je že dosedaj razvijalo povsem povojno, a v bodoče se utegne razviti tako, da sedanja sicer visoka delniška glavnica nikakor ne bo zadoščala.
- Zato je potrebno, da se udeležijo sleherni stari delničar pa tudi sploh vsak trgovec na deželi podpisovanja novih delnic, da bodo v bodoče naša zaloga tako bogata in tako raznovrstna, kakor si želijo to naši trgovci-delničarji.

V Ljubljani, dne 4. maja 1922.

718 3-3

Upravni svet Slovenske trgovske delniške družbe v Ljubljani.

Biro dela

državne komisije za Ruse v Ljubljani, hotel „Soča“ 14, naznanja tem potom gg. delodajalcem, da ima na razpolago razne vrste strokovnjake, kvalificirane in navadne delavce, trgovske in bančne uslužbenec, zmožne slovenskega, nemškega, francoskega, angleškega in drugih jezikov. 793 2-2

Jos. Martinc

Maribor 623

Galanterijska volstrgovina

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge
Zaveso

Blago zapohištvo
Posteljno perje

izvanredno nizke cene
v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor

Gospodska ulica št. 20

Pirahanova hiša

Svobodni ogled!
Cenik brezplačen

Knjigoveški mojster

se takoj sprejme. Reflektira se samo na prvovrstno in samostojno moč, ki je že bila v enakih službah.

Mariborska tiskarna d. d.

Jurčičeva ulica 4.

Brezalkoholni

grozdni sok vinske trte

prodajajo v Mariboru sledeči:

Uhler, Glavni trg; Prešernova klet, Novosel, Vršč, Zentner, Gospodska ulica; Bernik, Grippa, Illich, Slovenska ulica; Breuer, Kavarna Jadran, Pučko, Aleksandrova cesta; Gostilna v Delavskem domu; „Zlati lev“, Vodnikov trg; Restavracija glavnega kolodvora; Bernhard, Niefergal, Koroška cesta; Hmelak, Slomškov trg. — — — — — 829 5-1

Zahtevajte povsod „TABOR“!

Zaloga angleškega in vseh drugih vrst sukna

Reklamna prodaja

vseh vrst perila za gospode po do 20. odst. znižanih cenah traja samo še

do všteti 3. junija.

! Oglejte si zalogo izlozbe in cene !

Prepričajte se!

Otvoril sem

krojaški salon za gospode

izdelava najfinejših oblek za gospode po meri in najnovejši fasoni.

FRANJO POLANEC,

GOSPOSKA ULICA STEV. 15.

Josip Karničnik, Maribor

Pomladanska dirka na Teznu dne 25. in 28. maja 1922.

Začetek ob pol 15. uri popoldne.

Posebni vlak iz glavnega kolodvora točno ob 14., nazaj iz Tezna točno ob 18. uri. — Vozne liste za nazaj vzeti do Hoč.

813 3-3

Gostilna Kmetič, Pod Pohorjem prej Reiser
v Pekrah. 832

Danes v nedeljo, dne 28. maja 1922:

ciganski koncert

Vstopnina prosta. Sveže mrzlo pivo. Izborna vino.

Naznanilo otvoritve.

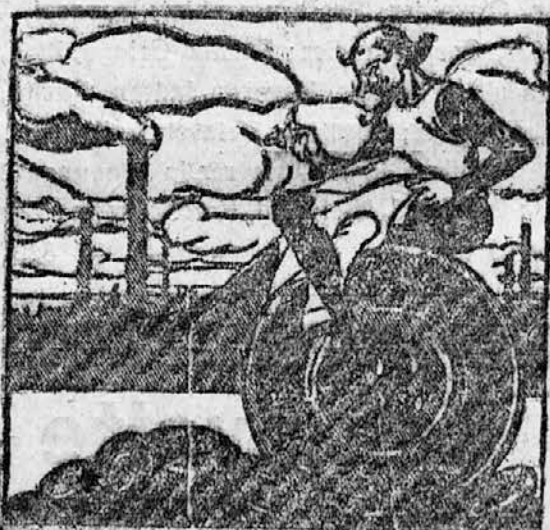
Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril na Koroški cesti št. 1 najmodernejši urejen

'Central' fotografski atelje

Ze moja dolgoletna strokovna praksa jamči za popolno umetniško izdelavo slik in vseh v to stroko spadajočih del. 836

Korespondent (-inja)

vešča slovenščine in nemščine ter stenografinja se išče takoj za dobo enega meseca proti dobri plači. Pojasnila v upravi „Tabora“. 840

PRVA JUGOSLOVANSKA TOVARNA ZA
GUMBE IN KOVINSKE PREDMETE
D. Z. O. Z. SLOVENSKA BISTVICA

Proizvodi: gumbi iz roževine in umetnega roga, (gumanka „Galalit“), ustniki za smodnike, svačnice, pipe in šibuke, gumbi iz biserovine (Perlmutter) za perle. Držaji za palice in dežnike iz naravnega roga. Telefon št. 5. Bančni konto: Ogrtna banka, Ljubljana, Poštai čka račun št. 7125. 803

Velika zaloga pohištva!

Če se hočeš poročiti in pohištvo si kupiti, leži Zelenka najpoprej v Solsko ulico pogledaj! Tamkaj spalnice nastole, od najboljše kvalitete tam so klubske garniture znane preko Drave, Mure, tamkaj so jedilne sobe, tam praproge in podobne in še vse, kar kdo želi, 1804 pri Zelenku se dobi

Ernest Zelenka

tapetar in sodno zapri-seženi strokovnjak
Maribor, Solska u. 5

Mlaišo pisarniško moč

z dobro šolsko izobrazbo, ki je popolnoma vešča slovenskega in nemškega jezika, išče za takojšnji nastop veliko industrijsko podjetje. Dopisi pod šifro „Dober stil II-233/b“ na Interreklam d. d., Zagreb, Ilica št. 21. 806 2-2

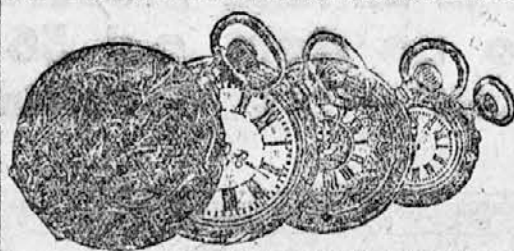
20.000 kron

dam onemu, ki mi priskrbi v Mariboru ali neposredni okolici meščansko stanovanje 2 do 4 sob. Naslov se izve v upravištvu „Tabora“. 826

V torek, dne 30. maja 1922 ob 9. uri dopoldne se vrši v Mariboru, Tržaška cesta št. 53 (vila Piberstein) 827

prostovoljna javna dražba

pohištva itd., vrtna garniture, ogledala, konzole, različne velike in male mize, stoli iz pletenine, stoli z blazinami, stojalo za palice in dežnike, belopleskana železna postelja z tridelnim vložkom, postelja iz mahagonijevine, razni umivalniki, police, omare, kuhinjska kredenca, kuhinjske mize, porcelanasta posoda, kratek glasovir (Petrof) i. dr. Kupljeni predmeti se morajo na licu mesta plačati in takoj prevzeti.

oglejte si največjo zalogo zlatih in srebrnih ur, verižic, uhanov in drugih nakitov, katere se vam nudi po znižanih cenah v novi trgovini

R. BIZJAK, trgovina z zlatino in srebrnino
MARIBOR, Gosposka ulica št. 16.

741 5-4

Transjugo Dobavlja

d. d.

najjeftinije

673

Zagreb, Mažuraničev trg 5

Telefon broj 27-60

Brzjavi: Transjugo

Filijala: Beograd, Reljina ul. 2

Ispostave: Osijek, Široka ulica 8

Subotica kod Pluković

i drug i Skoplje

traverze, željezo, eksere (čavli), vapno, cement, gips, trstiku, droč, daske i sav gradjevni materijal

ZOPET DOŠLO!

Velika izbira: Dežnih plaščev, perila, klobukov, samoveznic, moških pasov, palic, čevljev itd. po najnižji ceni pri 818 10-3

Jakob Lah, Maribor
Glavni trg št. 2.

Išče se

LOKAL

z vsaj 2 sobama na prometnem prostoru za ureditev pisarno. Ponudberavnatelj V. Spindleru 812 v uredništvu „TABORA“.

Gospod

išče separirano sobo v sredini mesta, ako možno tudi s celó oskrbo. Ponudbe na upravo „Tabora“ pod „J. K.“

Radi prekasno došlega raznega manufakturnega blaga sem primoran radi prezidave podaljšati veliko prodajo za 10 dni in sicer

od 31. maja pa do 10. junija 1922.

Vse blago se bo še za 10 odst. ceneje prodajalo kakor dosedaj. Ne odlašajte z nakupom, nadvse ugodna prilika se nudi samo 10 dni!

Velika prodaja

se vrši dopoldne od 8. do 12. in popoldne od 14. do 17. (2. do 5.) ure in

se zaključí nepreklicno 10. junija.

Franc Mastek,

Se priporoča
manufakturna in
modna trgovina

Maribor, Glavni trg 16.

816 2-2